Viața studențească

REVISTĂ A ASOCIAȚIILOR STUDENȚILOR DIN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

Nr. 12 ● Miercuri 20 III 1968 ● 12 pagini ● 0,50 lei

PULS HEBDOMADAR

● Reluînd o veche tradiție universitară afirmată la începutul secolului de societatea „Petru Maior", studenții clujeni au organizat primele manifestări cultural-artistice pe zone geografice și spirituale reprezentative în centrul universitar. Astfel, studenții din Banat și din regiunea Sibiului care învață în institutele de învățămînt superior din Cluj s-au întîlnit și au prezentat spectacole folclorice tradiționale din județele lor. Inițiativa va fi preluată și de ceilalți studenți care reprezintă regiuni folclorice de bogată tradiție de pe întreg cuprinsul țării.

Ne permitem o sugestie care completează ideea, prin reluarea legăturilor de structură dintre studenți ai diferitelor județe cu oamenii muncii care păstrează inestimabilele valori folclorice și care le transmit din generație în generație, prin reluarea investigațiilor complexe geografice, lingvistice, folclorice etc. și a spectacolelor în comunele și municipiile ce reprezintă aceste zone.

● În contrast cu afirmațiile publice ale președintelui C.U.A.S. al Universității bucureștene, Emilian Stancu, în care sînt apologetizate relațiile „minunate" dintre organizația studențească și administrația din institut, fostul secretar U.T.C. al Facultății de filologie declară acest lucru drept fals. El afirmă că aceste relații se află la nivelul „literaturii absurde", căci *pentru aprobarea unui local de reuniune studențească studenții sînt forțați de împrejurări „administrative" să ia în GARANȚIA LOR PERSONALA HOLUL UNIVERSITAȚII, în urma unor aprobări și paraaprobări birocratice, oricum neavenite într-un mediu de elevație spirituală ca acela al universității.*

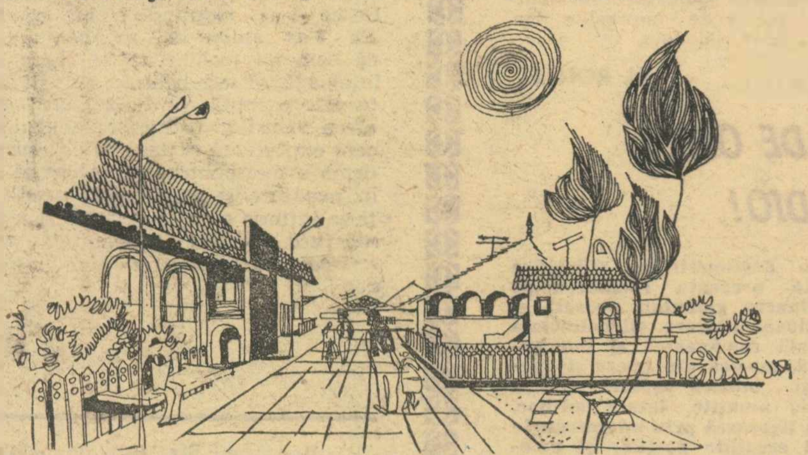
● În preajma Bucureștilor, la cîțiva kilometri, se află cîteva conace vechi, unele dintre ele de valoare istorică, altele de valoare mai mult... plastică. Descoperite de studenții Institutului de arhitectură, ele s-au transformat operativ, pe hîrtia de calc, în proiecte ale unor ansambluri de odihnă și distracții studențești. Avînd în vedere starea deplorabilă în care se găsesc aceste construcții și incapacitatea instituțiilor care răspund de gospodărirea lor de a le restaura, trebuie să ținem cont de entuziasmul tinerilor arhitecți în stare să le ridice prin muncă voluntară în vederea week-endurilor și a vacanțelor.

Foto-perspectivă la Academia de studii economice

ÎN PAG. 6–7

UN CUNOSCUT SOCIOLOG DISCUTĂ CU O ECHIPĂ STUDENȚEASCĂ DESPRE

CIVILIZAȚIA SOCIALISTĂ A SATULUI

Măsurile de îmbunătățire a muncii educative în rîndul tineretului sînt clare, restructurările de ordin organizatoric sînt și ele pe cale de a se perfecta peste tot în aceste zile, nenumărate propuneri, sugestii, inițiative ale studenților își cer dreptul la viață:

E TIMPUL DE LUCRU!

Începutul acestui an a fost marcat, în rîndurile tineretului din toate categoriile sociale, implicit deci ale celui universitar, de o semnificativă efervescență de gîndire și inițiativă, de o aspirație colectivă spre realizarea unor acțiuni și manifestări tinerești demne de vîrsta și virtuțile celor care vor să le întreprindă. Impulsul general l-au constituit, după cum se știe, hotărîrea de partid privind educația multilaterală a generației tinere, spiritul ei înnoitor, perspectiva largă în lumina căreia au fost abordate problemele complexe ale tineretului. Consfătuirea pe țară a Uniunii Tineretului Comunist din februarie menită să contureze concret și imediat planul de lucru al organizațiilor U.T.C. în vederea îndeplinirii atribuțiilor multiple stabilite de partid pentru îmbunătățirea categorică a întregii sale munci cu tineretul a avut darul să amplifice acest flux efervescent. Paginile revistei noastre au fost săptămîni la rînd martorele atîtor propuneri inteligente, inițiative viabile și critici ascuțite îndreptate împotriva inerției și rigidității care au anchilozat articulațiile unui organism tînăr, capabil, dornic să se miște și să acționeze dezinvolt.

Era de așteptat ca îndată după încheierea lucrărilor Consfătuirii pe țară a U.T.C., moment care coincidea și cu reluarea activității în facultăți după vacanța de iarnă, revirimentul anunțat de efervescența programatică anterioară, asigurat de măsurile adoptate de C.C. al U.T.C. și C.E. al U.A.S.R., să se facă simțit. Confirmînd însă încă o dată consecințele negative pe care le-a avut vechiul spirit de lucru, o seamă de cadre ale organizațiilor noastre de tineret din facultăți s-au încurcat în hățișul unor mărunte treburi administrativ-organizatorice, ori au adăstat magicul „deschide-te Sesam" al nu știu căror circulare de la centru de care se prevalau în trecut și pentru ceea ce făceau, dar mai ales pentru ce nu făceau. Din păcate, însăși acțiunea publicistică stimulatoare a revistei noastre a suferit un recul pe care e hotărîtă să și-l răscumpere, reglîndu-și tirul pe foc continuu.

O recentă discuție cu activul de conducere al organizațiilor U.T.C. și asociațiilor studențești din toate centrele universitare, pe lîngă soluționarea ultimelor probleme de natură organizatorică, a lansat cuvîntul de ordine unanim care trebuie urmat cu toată seriozitatea și răspunderea: E TIMPUL DE LUCRU!

E timpul de lucru, **căci ne aflăm aproape de jumătatea celui de al doilea semestru al anului universitar, după o sesiune ale cărei rezultate însumează numeroase restanțe la fiecare facultate, iar exemplele de studenți care tratează cu o indiferență iresponsabilă obligațiile zilnice de studiu nu sînt nici ele puține. Atît organizațiile U.T.C. cît și asociațiile studențești trebuie să se afirme ca prezență activă, cu o mare putere de înrîurire în procesul instructiv-educativ. Cînd spunem aceasta ne gîndim nu numai la datoria lor de a contribui la statornicirea acelei stări de spirit numită opinie studențească propice muncii serioase a tuturor studenților, ci, in același timp, la intervenția promptă, judicioasă în susținerea propunerilor și doleanțelor privind îmbunătățirea programelor de învățămînt, modului de organizare a cursurilor și seminariilor, a condițiilor de studiu (cursuri, bibliografii, săli de lectură, laboratoare). Ne-am obișnuit prea mult să reducem activitatea profesională la cîteva ședințe în care se discutau rezultatele examenelor sau situația frecvenței, uitînd că pregătirea viitorilor specialiști constituie un proces complex și că studenții, în imensa lor majoritate foarte sîrguincioși, sînt vital interesați ca la încheierea acestui proces să fie capabili a-și exercita în cele mai bune condiții profesiile alese. Mai alese acum cînd asociațiilor stu-**

VIAȚA STUDENȚEASCĂ

(Continuare în pagina a IV-a)

Idolul dintre copertile unui roman franţuzesc

Dumnealui e idolul, e formidabilul, e copilul minune!

Cîndva prin primul an de facultate, avea grijă să-şi ia în mapa lui ministerială cîteva cărţi îngălbenite de timp, cărţi în limba franceză sau engleză, procurate de la un oarecare anticariat şi să le lase „întîmplător" pe bancă. Fetele, curioase din fire, le-au răsfoit, le-au pipăit bineînţeles, le-au lăsat la loc şi cu o stimă deosebită pentru posesor au început reclama prin facultate. („Ai văzut, dragă, ce citeşte Mihai? Băiat inteligent!..) Numele lui fiind acelaşi cu al unui jucător dintr-un lot sportiv „naţional", s-a născut imediat identitatea lui cu a celuilalt. (Nu e el decît un jucător de mîna a doua dar...) şi el a avut grijă să păstreze confuzia, ba chiar s-o popularizeze: „Dacă întreabă asistentul X de mine, vă rog să-i spuneţi că n-am putut veni..." Şi apoi urma scuza (desigur, de cele mai multe ori spusă fetelor): „Ştiţi, mîine plec cu lotul în deplasare în Austria..." Urmau apoi lungi zile de absenţă. Creduli şi ei, sau poate pentru gloria sportului la care ţin, ca toţi microbiştii, asistenţii nu-i prea puneau absenţe. Şi tot aşa, din deplasări în deplasări, Mihai a ajuns să cunoască „aproape toată Europa"... Şi cînd vorbea el la seminarii... Era o minunăţie; nu era fată în sală să nu-l asculte. Cu cîtă competenţă declina ultimele noutăţi din presă la economie politică! Era uimitor. Dintr-o ştire scotea un comentariu, încît, ascultîndu-l, nu puteai să nu exclami ca-n Caragiale: „Ca tine, puişorule, mai rar" (Lascăr de multe ori spunea nişte enorme banalităţi, dar cum le spunea? Ce, parcă oricine e capabil să le pună în aşa fraze de o logică impecabilă?).

Tot prin anul întîi mi-a spus că scrie versuri şi că a publicat mult într-o revistă din Cluj. M-am dus la bibliotecă şi am cerut colecţia revistei. Am căutat înfrigurat numele lui. Am răsfoit de cîteva ori fiecare număr. Degeaba. Lui nu i-am spus nimic de asta. Altădată stăteam împreună în bancă. L-am văzut într-un seminar citind ceva...

— Clasicii francezi, a răspuns el gestului mut de întrebare pe care i l-am adresat. Era un răspuns atît de familiar încît l-am crezut. Şi totuşi.. Totuşi în pauză, cînd a plecat afară, m-am uitat la volum. Dezamăgire. Era un biet roman de aventuri. Dar, e drept, se afla între coperţile care fuseseră cîndva ale unui volum din clasici...

La examene era aşteptat cu nerăbdare de asistenţi. Mulţi din ei, cînd îl vedeau intrînd în sală, aveau grijă să şoptească ceva la urechea profesorului. Nimeni n-a ştiut vreodată ce şopteau, dar „gurile rele" ale studenţilor care-l auzeau vorbind spuneau că un altul n-ar fi luat nota lui, însă prestigiul... Dar cine putea da ascultare gurilor rele?... Surpriza a venit abia acum, în anul IV, în sesiunea din iarnă, cînd la cel mai uşor examen a luat 5 („ca să nu pice" spun aceleaşi guri rele). „Cum? El? Numai 5? Nu se poate... E un accident..." Cei care l-au auzit în sală vorbind au ieşit dezamăgiţi. Pînă şi fetele... Şi, colac peste pupăză, cineva, nu se ştie prin ce întîmplare, i-a văzut şi carnetul de note. Zice-se că ăsta ar fi de fapt al nu ştiu cîtelea cinci. Că ar mai avea şi alţii, dar de fiecare dată cînd era întrebat, după examene, nu spunea niciodată că a luat sub opt...

(„Oricum, toată lumea ştie că notele sînt relative, că nu reflectă..." „— Mai sînt şi accidente...")

Degeaba mai încearcă aprigii suporteri (dar mai ales aprigele suportere) să menţină mitul colegului lor Mihai Vasilescu, de la Facultatea de matematică. Acum aproape toţi colegii îl privesc ca pe un roman poliţist de duzină ascuns între coperţile unui volum de literatură franceză.

INIŢIATIVE CARE SE IMPUN

La Cluj, între 30 martie şi 15 aprilie

FESTIVALUL „PRIMĂVARA STUDENŢEASCĂ"

Festivalul „Primăvara studenţească", această încetăţenită tradiţie culturală clujeană, îşi propune:

a. valorificarea în festival a lucrărilor prezentate la concursul de creaţie;

b. prezentarea unui repertoriu de teatru original, creaţie studenţească sau spectacole în premieră pe ţară;

c. spectacole de muzică uşoară cu creaţii ale studenţilor din formaţii;

d. lucrări corale originale şi poezii din cadrul concursului de creaţie;

e. formaţii de muzică clasică cu lucrări în prime audiţii şi lucrări originale ale studenţilor compozitori, tinerilor absolvenţi ai conservatoarelor, cît şi interpreţi din rîndul studenţilor care constituie speranţe ale artei interpretative pe plan naţional şi internaţional.

Obiectivele apropiatului festival urmăresc de altfel şi lansarea primei ediţii interuniversitare a concursului de creaţie şi a festivalului „Primăvara studenţească" 1969. Tematica generală a concursului urmăreşte „aspecte din viaţa şi activitatea studenţimii", concretizate prin căutările, frămîntările şi rezultatele profilului de creator şi intelectual al tineretului studios, solicitînd lucrări de literatură, muzică, arte plastice, artă fotografică sub toate variaţiile de manifestare ale genurilor amintite.

Aşa stînd lucrurile, Clujul s-a străduit să ofere un festival de înaltă ţinută artistică, să creeze condiţiile unei largi participări şi ale unei competiţii de talie naţională. Pentru aceasta o primă măsură a fost invitarea la festival a tuturor institutelor cu profil artistic — I.A.T.C.; conservatoare de muzică; institute de arte plastice; facultăţi de filologie şi de arhitectură etc. De asemenea, au fost invitate să participe toate casele de cultură studenţeşti, vizate fiind rectoratele fiecărui institut de învăţămînt superior şi comisiile culturale de pe lîngă centrele universitare. Adăugînd ambianţa sărbătorească (o creştere intensivă a popularizării prin materiale grafice — programe, afişe etc — răspîndite în oraş, presa locală, studioul studenţesc de radio etc.) şi tentaţia premiilor ce urmează a se atribui cîştigătorilor (premiul I — 1 000 lei, premiul II— 600 lei, premiul III — 400 lei şi menţiuni a 200 lei) aşteptăm un festival cu o fizionomie complexă, a cărui eflorescenţă, dedublînd primăvara „oficială", să ofere adevărate dispute de afirmare şi impunere a frumosului artistic.

E locul însă să notăm — şi o facem cu sinceră amărăciune — că în ciuda invitaţiilor şi a strădaniilor organizatorilor festivalului clujean, şi-au anunţat prezenţa un foarte mic număr de formaţii artistice din alte centre universitare. Putem aminti doar formaţia de muzică de cameră „Camerata" şi un grup de tineri artişti absolvenţi ai Conservatorului „Ciprian Porumbescu" din Bucureşti. Două ni se par a fi motivele esenţiale pentru care alte formaţii artistice n-au răspuns în nici un fel invitaţiei clujenilor: **ori teama unui eşec în faţa nivelului de pregătire al formaţiilor clujene, ori o regretabilă indiferenţă faţă de un gen de manifestare artistică atît de complex şi de oportun. Oricum, dorim din suflet şi urăm cu căldură succes deplin pentru „Primăvara studenţească" de la Cluj.**

Radu PICIU
Grigore ZANC

BARUL ARHITECŢILOR ÎN AVANPREMIERĂ

După Student-Clubul deschis la Casa de cultură „Grigore Preoteasa" şi după Teatrul din Pod — ca să nu amintim decît pe cele despre care am scris şi noi, iată că de la Institutul de arhitectură ne soseşte vestea deschiderii apropiate a unui „club al arhitecţilor". **La noul student-club, a cărui amenajare a început în decembrie 1967, au fost deja montate instalaţiile electrice, sanitare, de ventilaţie, de încălzire. Ideile originale ale studenţilor arhitecţi se vor manifesta, între altele, în decorarea interiorului, în construcţia şi amplasarea mobilierului şi, bineînţeles, în alcătuirea şi desfăşurarea unor programe pe măsura renumelui de care se bucură formaţia facultăţii. De menţionat că un mare număr de studenţi participă „trup şi suflet" la realizarea acestui club cotizînd ca „membri fondatori" sau ca participanţi la echipele de muncă obştească alcătuite pentru înlăturarea molozului, pentru construirea mobilierului etc.**

Asociaţia studenţilor a alocat pentru această construcţie suma de 60 000 lei, iar rectoratul institutului de asemenea s-a angajat să participe cu sume importante. PRIMIND CU BUCURIE VEŞTILE ULTERIOARE DESPRE ECOUL ACESTEI INIŢIATIVE ÎN RÎNDUL STUDENŢILOR, AŞTEPTĂM CU NERĂBDARE DESCHIDEREA CLUBULUI.

F. POPESCU

RAID PE PELICULĂ ÎN ŢARA LUI VOLTAIRE

Săptămînal, în sala de spectacole a Casei de cultură „Grigore Preoteasa", studenţii de la Facultatea de limbă şi literatură franceză vor viziona producţii din... ţara lui Voltaire. Condus de un comitet format numai din studenţi, cineclubul prezintă o varietate de genuri din filmoteca franceză, precedate de expuneri pe care singuri le susţin. Pînă în prezent spectatorii s-au bucurat de pelicule mult disputate în presa străină, cum ar fi „Pierrot le fou" de Godard, „L'anée dernier à Marienbad" de Resnais, „Elena et les hommes" de J. Renoir etc.

Noul cineclub, cu un caracter informativ-didactic (filmele nu se traduc în româneşte), constituie pe de o parte o verificare a potenţialului de asimilare a limbii franceze, pe de alta impune un obiectiv spirit de selecţie a celor mai bune producţii.

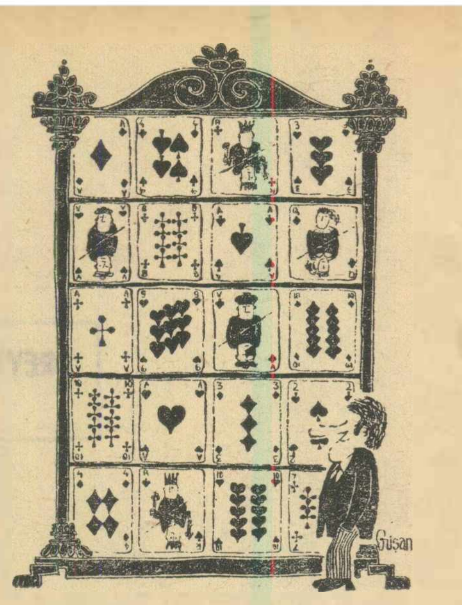
Şi pentru că veni vorba de spirit de selecţie, sperăm că fericiţii studenţi spectatori nu vor văduvi gazeta de impresiile lor asupra celor vizionate.

Al. RONAI

EMISIUNE DEMNĂ DE ORICE STUDIO DE RADIO!

Iniţiativă şi spirit de colaborare la căminul studenţesc „6 Martie" din Capitală. De curînd, un grup de studente şi studenţi a avut o idee salutară: alcătuirea unui program la staţia de radioficare la care să colaboreze un număr important de căminişti. Intenţia corpului de redactori este ca emisiunea, care va dura două ore, să cuprindă **„de toate pentru toţi": cronici dramatice şi cinematografice, comentarii sportive, ultimele noutăţi în modă, revista descoperirilor ştiinţifice recente, prezenţe româneşti pe meridianele globului, versuri şi medalioane literare, ştiri din viaţa muzicală românească şi internaţională, muzică din opere şi operete şi... muzică uşoară. Cîteva condeie ascuţite, lasere ad-hoc, fac să ţîşnească prin microfoanele staţiei creaţiile poeţilor şi umoriştilor studenţi. Succes entuziaştilor de la căminul „6 Martie"!**

Georgeta LUCA

Bibliotecă

Vă rog să transmiteţi această scrisoare tînărului prieten al lui Beethoven!

Am citit în numărul 9 al revistei interesantul reportaj-anchetă „Complexe şi complexaţi". Şi eu încerc un fel de complex de inferioritate. Dar nu despre mine vreau să vă vorbesc în rîndurile de faţă. Prima dintre corespondenţele care au servit ca punct de plecare în ancheta citată mi-a atras îndeosebi atenţia. Ea constituie o confesiune impresionantă (cel puţin pentru mine) a tînărului îndrăgostit de Beethoven, singuratic şi trist, zgîrcit cu zîmbetele, mereu în căutarea a ceva preţios şi rar (poate prietenie, poate dragoste), lucru pe care, deşi convins că nu-l va găsi, continuă să-l caute cu disperarea singurătăţii. Tînărul care speră, deşi încearcă să se convingă de blazare, de adevărul scepticismului său, îmi e aproape şi scrisoarea de faţă e o dovadă în acest sens. Aproape prin faptul că la rîndu-mi îl iubesc pe Beethoven, pentru că muzica acestui gigant mă copleşeşte. Aproape prin simplul motiv pe care abia îndrăznesc să vi-l spun: mi-e teamă să rostesc cuvîntul „prietenie", căci ea nu se programează, dar doresc un schimb de impresii, de idei prin corespondenţă cu acest tînăr. Prevăd de pe-acum întrebarea fatală a însinguratului prieten al lui Beethoven: De ce i-aş răspunde? La ce bun? *Eu i-aş spune de pe acum:* pentru că oamenii trebuie să se caute, să se înţeleagă, să se iubească; pentru că viaţa este o luptă continuă pentru împlinirea visurilor frumoase; pentru că ea cere experienţă şi dăruire de sine; şi la urma urmei pentru că e păcat să stărui în nepăsare şi neîncredere atunci cînd ţi se întinde o mînă sinceră. *Aşa că vă rog încă o dată: transmiteţi această scrisoare tînărului prieten al lui Beethoven!*

M. M.
Iaşi

Redacţia: Str. Brezoianu, 13
Telefon: 14 02 15
Tiparul: Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii", Bucureşti

CON VOR BIRI

a gîndi sferic

Pentru academicianul REMUS RĂDULEŢ interviul nu este atît un gen publicistic, cît o prelungire a ştiinţei în forme mai deschise privirilor. Fiecare întrebare este, în felul acesta, o serioasă problemă de studiu, pe care cel ce o priveşte o desface în bucăţele, o examinează şi apoi o pune la loc şi îi redă mişcarea, parcă uitînd, concentrat, că se găseşte în faţa unui public spectator şi nu într-o aulă ştiinţifică. Acest mod sferic de a înconjura subiectul cu gîndirea face din convorbirea cu strălucitul reprezentant al ingineriei noastre o invitaţie la densă şi totodată colorată reflexie reciprocă.

— Există străini care afirmă că românii, ageri şi descurcăreţi, sînt predispuşi la superficialitate în tehnică şi că geniul lor tehnic e departe de a-l egala pe cel artistic sau literar, sau pe cel din ştiinţele matematice şi ale naturii. Noi nu acceptăm această teorie, dar am vrea să ştim cum o combateţi teoretic, fără a mai vorbi de marii inventatori pe care i-a dat lumii naţiunea noastră.

— În drumul lor spre Rusia, armatele lui Napoleon au trecut peste ţările germane. Făcînd cunoştinţă cu ambianţa generală a germanilor, Napoleon a spus că nu crede că acest popor cu capul în nori va ajunge vreodată să aibă realizări practice, concrete, ca francezii. Pe semne credea că aplicaţia spre practică este o proprietate naţională. Dar istoria l-a dezminţit, şi cine nu ştie că între cele două mari războaie se acreditase părerea contrară că germanii ar fi detentorii geniului practic, tehnic, iar francezii ar fi „nepractici" ? Iată însă că, după ultimul război, francezii sînt cei pe cale de a îngusta falia care-i separă de tehnica germană.

Cu alte cuvinte, interesul şi aplicaţia spre activitatea tehnică sau, mai general, practică, nu sînt proprietăţi „naţionale", ci sînt în principal un produs al condiţiilor sociale — şi în special tehnico-economice, existînd sau pe cale de a se instaura într-o ţară. Detractorii noştri sub aspectul capacităţilor tehnice vor fi dezminţiţi deci de istorie, pe măsură ce ne vom maturiza tot mai mult din punctul de vedere industrial.

— În acest context, care credeţi că va fi, în tehnică, soarta limbii unui popor mic, aşa cum este al nostru ? Se va lovi, ca în literatură, de obstacole care-i interzic afirmarea pe plan mondial ? Ori s-ar putea ca o invenţie autentică să răzbească peste aceste obstacole de limbă ?

— Problemele limbii ca mijloc de expresie ştiinţifică şi tehnică diferă fundamental de problemele ei ca mijloc de expresie literară. Pentru omul de ştiinţă şi pentru tehnician este esenţial ca un cuvînt sau un termen să aibă o singură semnificaţie, şi e de dorit ca pentru un concept să existe în limbă un singur termen, spre a te putea exprima fără ambiguitate. Scriitorul urmăreşte să exprime numeroasele planuri, intime sau externe, pe care se trăieşte viaţa, şi el purifică în acest scop, în felul său particular, cuvintele din limbă, dîndu-le accepţiuni şi nuanţe pe care nu le au totdeauna în vorbirea curentă, uneori intenţionat imprecise. Afirmarea la nivel internaţional a unei limbi este deci mai dificilă pe planul literar decît pe cel tehnico-ştiinţific. Dovadă este faptul că recenzenţii tot mai numeroşi ai lucrărilor noastre ştiinţifice şi tehnice afirmă că diferenţa de limbă nu constituie o dificultate deosebită (şi nu numai cînd sînt neolatini, ci uneori şi cînd sînt anglofoni). Explicţia e simplă : terminologia noastră ştiinţifică şi tehnică e formată, în principal, din cuvinte de origine latină, sau elenă, ca şi în celelate limbi neolatine, şi în mare parte şi în limba engleză.

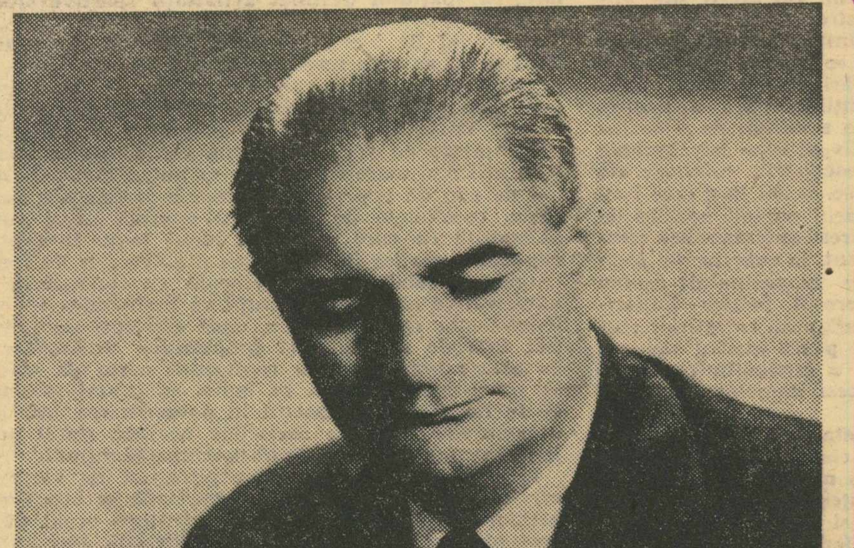
De la a putea fi înţeleasă cu un anumit efort şi pînă la a se impune la nivel internaţional pe plan tehnico-ştiinţific este însă o mare distanţă : dacă producţia noastră tehnico-ştiinţifică ar fi egală sau mai mare decît a altora, limba s-ar impune independent de greutatea de a o învăţa.

În ce ne priveşte, limba noastră va fi acceptată cu atît mai mult pe plan tehnico-ştiinţific, cu cît vom proceda la o neologizare înaintată, dar raţională a ei cu elemente în principal de origine latină şi care au o mare circulaţie internaţională. Exemplul disputei dintre corifeii şcolii latiniste şi adversarii ei este tipic (pe un plan mai general decît cel tehnico-ştiinţific). Şcoala latinistă dorea, cum ştim, neologizarea cu împrumuturi din latină. Adversarii ei o combăteau, dar au sfîrşit printr-o neologizare tot atît de înaintată, şi cu elemente tot de origine latină, însă împrumutate mai ales prin filiera franceză — este adevărat, cu mai mult talent literar, dar fără ca să infirme utilitatea şi chiar necesitatea neologizării. Fiind în situaţia de a avea un grai din grupul limbilor neolatine, care sînt vorbite de peste o cincime din populaţia globului, ne vom putea afirma cu atît mai mult şi mai bine cu cît vom „simţi mai mult cotul" cu ceilalţi neolatini.

— Sînteţi animatorul mişcării noastre de editarea de manuale şi lucrări enciclopedice (ca Hütte, în traducere, Manualul inginerului mecanic, în traducere şi elaborare românească, Lexiconul tehnic, în elaborare proprie), care sînt adevărate unelte de producţie în mîinile inginerilor noştri. Care credeţi că ar fi importanţa acestei munci şi ce credeţi că s-ar putea face pe drumul început ?

— Am iniţiat munca pentru manualele inginereşti în cadrul Asociaţiei inginerilor, îndată după anul 1944, cînd sursele de informare tehnică şi ştiinţifică ale studentului lipseau în limba română aproape cu desăvîrşire şi acest gol trebuia să fie umplut repede. Pentru a contribui la fixarea terminologiei noastre în diferitele ramuri ale tehnicii şi ale ştiinţelor ei de bază, am iniţiat şi condus lucrările **Lexiconului tehnic,** care a apărut în 18 volume şi constituie cea mai mare lucrare enciclopedică românească, destinată să servească drept primă orientare pentru inginerul, sau şi tehnicianul, care abordează pentru prima oară o problemă cu care încă nu a făcut cunoştinţă. Pentru a veni în întîmpinarea nevoii de a fixa terminologia, practic, fiecare din cei vreo 80 000 de termeni directori este urmat de definiţia lui.

Consider că seria manualelor inginereşti, în care am avut continuatori, ar trebui reluată şi actualizată prin specializare şi adîncire. Sînt convins că ea ar trebui completată cu o bibliotecă de **cursuri** scurte, de 100—200 pagini, din toate domeniile ştiinţelor tehnice, gîndite la nivelul studentului nostru, care să cuprindă un minim esenţial din acel domeniu şi să constituie un auxiliar preţios în pregătirea studentului şi unul tot atît de preţios în aducerea la curent a inginerului — operaţie impusă de progresele rapide ale tehnicii zilelor noastre. Sînt convins că biblioteci-colecţii asemănătoare ar fi tot atît de utile şi în alte ramuri de ştiinţă — şi sper că studenţii şi specialiştii noştri nu vor mai fi lipsiţi mult timp de un astfel de auxiliar de muncă preţios.

Sînt de părere că munca enciclopedică începută cu **Lexiconul tehnic român** trebuie să fie continuată prin editarea de lexicoane pe ramuri ale ingineriei, unele din aceste lucrări cuprinzînd numai ştiinţe de bază comune, ca matematica inginerului, fizica inginerului etc, iar altele, cîte una din ramurile tehnicii, ca Electrotehnica. Maşinile termice, Energetica, Transporturile etc., pentru ca fiecare student sau inginer să-şi poată procura, fără eforturi materiale prea mari, numai partea care-l interesează. Lucrarea ar purta titlul de **Enciclopedia tehnică,** pentru că termenul **lexicon** are în limba noastră accepţiunea de dicţionar şi nu aceea de enciclopedie organizată după termeni directori, ca în limba germană, din care a fost împrumutat.

— Ce părere aveţi despre învăţămîntul nostru politehnic ? Ce măsuri credeţi că s-ar putea lua pentru îmbunătăţirea lui ?

— Cred că orice restructurare a unui învăţămînt trebuie să înceapă cu „profesorii", pentru că, dacă personalul didactic nu corespunde, orice alt efort e aproape inutil. Dacă personalul corespunde şi admiterea în acest învăţămînt se face în bune condiţiuni, problemele mari care urmează sînt gradul de specializare şi raportul dintre cunoştinţele în domeniul ştiinţelor ca bază ale tehnicii (ca matematica, fizica, rezistenţa materialelor), şi cele din domeniul ştiinţelor tehnice de strictă specialitate (ca maşinile miniere, aparatele electrice, maşinile unelte etc.).

Evoluţia rapidă a tehnicii contemporane cere cunoştinţe temeinice în ştiinţele de bază, predate în cursuri relativ mari, şi o specializare limitată, spre a permite viitorului inginer ca mai tîrziu să facă faţă unor nevoi probabile de orientare rapidă. Nici generaţia mea nu-şi cîştigă existenţa pe cunoştinţele de strictă specialitate căpătate în şcoală. O industrie bine dezvoltată, matură, cere de asemenea ingineri cu temeinice cunoştinţe ştiinţifice de bază, pentru că specializarea le-o poate da ea, prin mijloacele şi după nevoile ei. O industrie mai puţin dezvoltată nu are astfel de posibilităţi — şi deci, dacă e specializată, are nevoie de ingineri formaţi în şcoală pe un profil mai îngust, care reclamă cursuri multe şi relativ mici şi poate produce dificultăţi în plasarea tinerilor ingineri în stricta lor specialitate.

Problemele creşterii cadrelor pentru o industrie în curs de dezvoltare şi relativ specializată sînt deci foarte grele, fiindcă ele cer specializări pe profile foarte înguste şi deci multe, care sînt costisitoare şi adesea nu pot fi suportate de statele respective. Pe măsură ce industria se maturizează, trebuie să se treacă la o specializare mai puţin îngustă, cu accentul pe cunoştinţele din ştiinţele de bază ale ramurilor respective ale ingineriei, profesate în cursuri mai mari, specializarea nefiind obligatorie, ci la alegere, adică prin alegerea de către student a unuia din grupurile de cursuri de specialitate programate. Profilul şi structura învăţămîntului politehnic nu au deci o structură optimă valabilă oricînd, ci trebuie să prezinte mobilitatea necesară pentru a se putea adapta cerinţelor mereu schimbătoare, se va evita bineînţeles anarhia în care nici o serie de studenţi nu termină învăţămîntul sub regimul sub care l-a început, aşa încît nu se poate experimenta şi deci nu se poate trage nici o concluzie cu privire la valoarea unuia sau altuia din aceste regimuri.

— Pot politehnicienii să-şi creeze o cultură generală pe măsura aceleia a colegilor lor din facultăţile umanistice (inclusiv a mediciniştilor) ?

— Răspunsul depinde de ceea ce se înţelege prin cultură, respectiv de imaginea despre ponderea relativă a diferitelor componente ale culturii !

Adevărurile ştiinţifice, canoanele estetice, principiile etice, normele juridice, şi — pentru unii — dogmele religioase sînt, toate, componente ale culturii spirituale, despre care sînt de părere că vreţi să vă vorbesc.

Cultura generală nu înseamnă însă magazin de cunoştinţe şi nici dicţionar ambulant. Ea înseamnează în primul rînd sistem — şi astăzi un sistem nu poate fi stăpînit în adîncime decît într-o anumită specialitate. În epoca noastră, specializarea este deci o condiţie prealabilă necesară a culturii generale. Ea formează pivotul care, completat cu o informare generală esenţială în celelalte domenii, permite omului să întrezărească prin analogie ce se ascunde după acestea — şi constituie astfel cultura generală. Discernămîntul în alegerea esenţialului din celelalte domenii este deci o altă condiţie esenţială a culturii generale.

Lăsînd la o parte problemele religioase, spre a ne limita la valorile culturale considerate unanim ca pozitive, se observă că formarea culturii generale ridică aceleaşi dificultăţi şi pentru studenţii din facultăţile umanistice — care nu cunosc în măsură suficientă valorile ştiinţifice, ca şi pentru politehnicieni — care nu cunosc în măsură suficientă valorile estetice. Numai în trecutul mai depărtat, cînd ştiinţele naturii formau un element mai modest al culturii, se puneau probleme mai grele pentru politehnicieni şi studenţii în ştiinţele naturii decît pentru cei din specialităţile umanistice.

Înarmat cu cultura sa de specialitate şi cu sistemul pe care aceasta îl implică, dar şi cu discernămîntul necesar, despre care am vorbit, politehnicianul îşi poate deci forma astăzi o cultură generală cu aceeaşi uşurinţă — respectiv, cu aceeaşi dificultate — ca şi colegul său într-o facultate umanistică.

Este exact senzaţia pe care ţi-o lasă convorbirea cu savantul Răduleţ, pe care nişte ursitoare nobile şi-l dispută parcă, încă, între domenii atît de deosebite, de generoase.

Romulus RUSAN

ELEVII DESPRE VIITORII PROFESORI

REPORTAJ DIN ULTIMA BANCĂ

Intr-un fel emoțiile erau reciproce. Poate ale noastre erau chiar mai mari și mai ușor vizibile decît ale lor. In fond noi nu eram primii studenți care veniseră-n practică la ei și nu numai la română, ci și la chimie, la matematică, la anatomie...

Nimic mai greșit decît să-ți închipui, cînd intri pentru prima oară în clasă, că ești primul student care-i asistă, că e o curiozitate pentru ei să te știe acolo. După cîteva ore de asistență la școală, alături de ceilalți colegi de practică pedagogică, reporterul a avut curiozitatea să adreseze citorva elevi întrebarea : ce părere v-au lăsat în anii trecuți studenții care au predat, în cadrul practicii pedagogice, la clasa din care faceți parte ?

Răspunsul, cum era și firesc, l-am solicitat mai ales elevilor din ultimele clase de liceu despre care, fără exagerare, s-ar putea spune că au deja o experiență.

LUCIAN PASCARU, clasa a XI-a F, Liceul „Mihail Eminescu" : *Studenții care au predat la noi au arătat destul interes față de materia predată, însă, sincer vorbind, au urmat prea îndeaproape firul lecției, pe cînd profesorul își permite să facă diferite paranteze (de foarte mare folos pentru noi). E foarte adevărat că programa a fost respectată mergînd pînă la amănunte, dar gradul de înțelegere este în general mai redus la aceste ore, fiindcă, la română, de pildă, studenții caută uneori exprimări prea savante, mai puțin accesibile...*

DUMITRESCU DOINA, clasa a XI-a, Liceul „Gh. Lazăr": *Studenții, prin însăși prezența lor, stîrnesc interesul elevilor. După orele de predare însă părerile se schimbă și multe din ele se spulberă. Asta pentru că nerăbdarea cu care așteptăm începerea lecției nu ne este susținută în același ritm. Studenții care au predat la noi (și la matematică, și la anatomie, și la română) au fost prea rigizi, n-au „ieșit" de loc din litera planului de lecție... Poate alternarea și punctarea lecției cu o anecdotă, cu o amintire (la română) legate de subiectul care se predă ar face ora altfel...*

ERNEST ANDONE, clasa a XI-a, Liceul „Mihail Eminescu" : *Majoritatea studenților nu ne-au convins asupra volumului de cunoștințe pe care-l posedă. Majoritatea lor nu s-au îndepărtat prea mult (din păcate) de litera „sfîntă" a manualului. Noi așteptăm de la ei lucruri noi, în pas cu noile descoperiri, lucruri pe care fără îndoială le-au asimilat pe băncile facultății.*

ANGELA CĂLIAN, clasa a XI-a A, Liceul „Nicolae Bălcescu" : *Dintre toți studenții care au predat la clasa noastră nu mi s-a părut nici unul nepregătit. Ce rămîne comun tuturor este emoția și sînt sigură că lecțiile care nu ies așa cum și-ar dori cei care le predau, se datoresc tot emoției.*

RUXANDRA GULIMANESCU, clasa a XI-a D, Liceul „Mihail Eminescu" : *Am văzut cum a predat un student la română și spun drept că nu mi-a prea plăcut. Aveam impresia că nu mai știa nimic din ce învățase, iar cînd s-a dus la tablă să scrie (mai bine n-o mai făcea !) a scăpat și buretele și creta din mînă. Emoție, emoție, dar nici așa...*

ADRIAN NĂSTASE, clasa a XI-a A, Liceul „Nicolae Bălcescu" : *Așteptăm cu nerăbdare orele cînd predau studenții. Poate pentru suflul nou pe care îl aduc în tehnologia obișnuită a predării de către același profesor. Am impresia totuși că tracul, emoția inhibă inițiativa și curajul și în general flexibilitatea orei...*

Viitorii profesori ar trebui să stea mai mult timp printre elevi, să-ncerce să discute cu ei, să-i cunoască. Simpla asistență la un număr de ore, pasivă și rece, nu poate duce la realizarea unor ore plăcute și pentru noi, și pentru cei care le țin. Poate de aceea... O singură dată, unul, de mult, a ținut o lecție cum așteptam...

★

Cîteva impresii din multele pe care și le fac elevii despre studenții veniți în practică, cîteva păreri culese în fugă, în pauza dintre două ore, de la cîțiva elevi aleși la întîmplare. Intr-un fel răspunsurile sînt caracteristice pentru modalitățile de desfășurare a practicii pedagogice în școlile din București. Fără pretenții de a da sugestii și a face propuneri, reporterul și-a făcut numai o datorie din a le consemna, instantaneu, în timpul practicii, și a le face cunoscute cititorilor. Și nu numai lor.

Florentin POPESCU

NOTA REDACȚIEI

Observațiile exprimate de o categorie de tineri atît de receptivi cum sînt elevii, unanimitatea lor evidențiază o seamă de carențe ale practicii pedagogice a viitorilor profesori.

PERSISTENȚA ACESTOR DEFICIENȚE ATRAGE ATENȚIA NU NUMAI ASUPRA ASPECTELOR ORGANIZATORICE CARE PRECED ȘI ÎNSOȚESC PRACTICA PEDAGOGICĂ, CI ȘI ASUPRA MODULUI DEFECTUOS ÎN CARE ESTE FĂCUT BILANȚUL EI CU FIECARE SERIE, LA ÎNCHEIEREA FIECĂRUI STAGIU. ÎN CIUDA UNOR DESE ȘI REPETATE LUĂRI DE POZIȚIE SE PERPETUEAZĂ ÎNCĂ ÎN ACEST DOMENIU AL PROCESULUI DE ÎNVĂȚĂMÎNT SUPERIOR O SERIE DE FENOMENE DE FORMALISM ȘI LIPSĂ DE RĂSPUNDERE FAȚĂ DE CARE FORURILE ÎN DREPT AR TREBUI SĂ ACȚIONEZE MAI ENERGIC.

E TIMPUL DE LUCRU!

(Urmare din pagina I)

dențești le revine în primul rînd obligația de a se ocupa de problemele profesionale și sociale ale studenților, ca organisme reprezentative ale acestora, grija pentru pregătire sub multiplele ei aspecte trebuie să intre în reflexul muncii de fiecare zi.

E timpul de lucru ! **Perioada pe care o parcurgem solicită din plin militantismul politic al organizațiilor uteciste, datoria de a răspunde membrilor lor, tuturor studenților la întrebările pe care în mod firesc importantele evenimente politice interne și internaționale le generează. Așa cum s-a precizat în cuvîntul rostit de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al C.C. al P.C.R., la Consfătuirea pe țară a U.T.C., caracterul politic al organizației de tineret se accentuează și se diversifică prin folosirea unor forme variate de informare și educare politică. Aplicarea măsurilor stabilite de Conferința națională a P.C.R. pentru perfecționarea vieții economice, științifice, culturale, sociale a țării, între care intrarea în vigoare a legii privind îmbunătățirea împărțirii administrativ-teritoriale cu toate implicațiile sale în organizarea județelor și municipiilor, a comunelor, poziția partidului nostru în problemele mișcării comuniste și muncitorești, punctul de vedere susținut de țara noastră în dezbaterile asupra proiectului de tratat referitor la neproliferarea armelor nucleare, ca și numeroasele evenimente de dincolo de granițele țării și în primul rînd agresiunea americană în Vietnam activizează interesul politic al studenților.**

A-i ajuta pe studenți să înțeleagă și să discearnă semnificația acestor evenimente atît de diverse, să se călăuzească în urmărirea lor după politica înțeleaptă a partidului nostru e pentru organizație o datorie de prim ordin. A apela în vederea realizării acestui deziderat la marile competențe, a folosi mijloacele de informare și influențare cele mai eficiente, a activiza politic întreaga studențime înseamnă a contribui sistematic la fundamentarea științifică, argumentată, a adeziunii ei unanime la politica internă și externă a partidului și statului nostru.

Intensificarea muncii în domeniul educației politice trebuie să se împletească armonios cu acțiunea terapeutică a unui climat moral tonic, în ambianța căruia orice încălcare a conduitei comuniste de muncă și de viață, orice stridență care întunecă profilul spiritual al viitorului intelectual să trezească o reacție colectivă sănătoasă.

Aspirația studențimii noastre de a-și petrece timpul din afara orelor de studiu într-un mod elevat, care să îmbine necesitățile recreative cu acelea de îmbogățire spirituală, îmbracă în ultima vreme forme din cele mai atrăgătoare, mai adecvate gradului de cultură al studentului. Student-clubul și Teatrul din pod de la Casa de cultură a studenților bucureșteni, cenaclul „Echinox" de la Cluj și ciclurile de conferințe inițiate la casa de cultură din același centru universitar, inițiativele brașovenilor polarizate tot de casa de cultură studențească, reușitele manifestări întreprinse de studenții arhitecți și petroliști din București sînt numai cîteva exemple ce demonstrează că atunci cînd inițiativele, aptitudinile și pasiunile studenților găsesc teren prielnic de manifestare se poate realiza fără mobilizări, planificări și aprobări o activitate cultural-recreativă pe placul studenților. **Fără a neglija satisfacerea dorinței tinerilor de a dansa, de a se întîlni în cadrul intim, comunicativ al unui bar, trebuie să avem în vedere faptul că preocupările culturale ale acestora sînt mult mai numeroase. Ecoul larg care l-au avut unele ipoteze emise în cadrul paginii noastre de știință, fenomenele noi din gîndirea contemporană, semnalate, din păcate, încă insuficient, la rubrica de „Dialectică a ideilor", curiozitățile magazinului nostru ETC, căutate săptămînal, interesul pentru inițiativele și activitățile pe care le desfășoară colegii lor studenți de peste hotare sînt, cel puțin pentru noi, un indiciu că sfera de preocupări a studențimii noastre e foarte cuprinzătoare și în acest domeniu al petrecerii timpului liber.**

E timpul de lucru ! — **aceasta este și deviza primăverii studențești sub semnul căreia în întreaga lună aprilie și pînă la jumătatea lui mai se vor desfășura festivalul și concursurile studențești de artă. Atît programul pe care și-l propun cît și nivelul artistic înalt la care se speră să se prezinte formațiile artistice studențești ar constitui, în cazul cînd aceste aspirații se vor confirma, o demonstrație elocventă a resurselor de talent și fantezie, de cultură și bun gust care sălășluiesc în lumea studențească. Dacă am lua ca puncte de reper în prefigurarea reușitei acestor ample manifestări pregătirile febrile ale clujenilor am avea motive de virtual optimism. Antenele noastre rămîn însă netulburate pe lungimile de undă ale unor centre. Să fie vorba numai de o defecțiune a recepției ? Sîntem gata să fim infirmați în această presupunere și să o trecem în contul nostru. Investigațiile din zilele și săptămînile următoare ne-o vor demonstra mai ales în condițiile în care corespondenții noștri studenți, comitetele U.T.C. și comisiile lor, casele de cultură și cluburile ne vor obliga să stăm tot timpul pe recepție.**

E timpul de lucru ! — **ne amintesc și afișele competițiilor sportive și acțiunilor turistice pe care organismele specializate ale C.C. al U.T.C. și C.E. al U.A.S.R. le lansează în aceste zile în vederea dinamizării sportului studențesc de masă, a satisfacerii dorinței de drumeție pe care primăvara aceasta îmbietoare o amplifică impresionant. Cupa primăverii, campionatele universitare — faza pe facultăți, manifestările sportive tradiționale (cum ar fi „Cupa dr. Iuliu Hațieganu", politehniada etc.) pot transforma aceste zile de primăvară năvalnică în adevărate sărbători ale sportului. La aceasta ar contribui, pe lîngă competițiile sportive propriu-zise, și începerea acțiunii de construcție a bazelor sportive simple, propusă de revista noastră — inițiativă menită să stimuleze organizațiile U.T.C. în lărgirea spațiului destinat activității sportive studențești.**

E timpul de lucru ! — **ne-o confirmă și sesizările inserate la rubrica noastră** Recomandat expres — **nici pe departe singurele care ne parvin — reclamînd o seamă de deficiențe la cămine și cantine, la policlinici și alte instituții chemate să asigure studenților condiții optime de viață și studiu. Surprinderea noastră e cu atît mai mare cu cît nu s-ar putea spune că, după ani de zile de experiență, comisiile sociale ale asociațiilor, comitetele de cămin și cantină nu-și cunosc obligațiile cu care studenții înșiși le-au investit, ca exponente ale lor în rezolvarea problemelor de această natură. O colaborare defectuoasă cu conducerile administrative ale unor instituții de învățămînt superior, insuficienta receptivitate a unor directori administrativi față de sesizările și propunerile studenților fac ca aceste organisme ce reprezintă masa de studenți să nu-și îndeplinească în bune condițiuni mandatul, să le fie diminuat aportul în gospodărirea judicioasă a imenselor mijloace materiale pe care statul nostru le pune cu generozitate la dispoziția studențimii.**

Iată deci, fie și lapidar expuse, cît de vaste sînt sarcinile care stau în această perioadă în fața organizațiilor U.T.C. și asociațiilor studențești și cît de importantă este realizarea lor neîntîrziată într-un moment cînd întreaga studențime, ca urmare a încrederii și entuziasmului generat de Hotărîrea partidului privind îmbunătățirea muncii educative în rîndul tineretului, dorește să se angajeze într-o activitate tumultuoasă, care să marcheze acel reviriment mult așteptat.

A acționa cu hotărîre și chibzuință în aceste momente înseamnă a ține seama și de o anumită psihologie a masei de studenți. Avem, credem, maturitatea necesară înțelegerii comandamentului politic și moral care trebuie să călăuzească activul organizațiilor U.T.C. și asociațiilor, întreaga studențime în activitatea pe care trebuie să o desfășoare. Tocmai de aceea am și ales ca laitmotiv îndemnul plin de patetism al unui mare patriot : E timpul de lucru și de-o gîndire serioasă !

ARTE 7 ZILE

rampa

INTERVIU
CU ANDREI ȘERBAN

În montarea lui „Iuliu Cezar" de Shakespeare, îndrăzneala regizorului-student Andrei Șerban se conturează cu atît mai pregnant cu cît directori și regizori reputați de teatru din țară și de peste hotare au evitat această „mise en scène". În plină vizionare, Andrei Șerban nuanța spectacolul prin răsturnarea unei scene. Profitînd de stupefacția generală, ne-am adresat regizorului :

— Dintre spectacolele pe care le-ați realizat, care vă este cel mai apropiat ? Care a fost pentru dv. experiența cea mai fructuoasă ?

— *Fiecare spectacol, fiecare repetiție este pentru mine o școală, pentru că descopăr împreună cu actorii o nouă Americă. Nu pot să spun că există în activitatea mea un spectacol finit. Pentru „Iuliu Cezar" am citit mult, am gîndit și mai mult, m-am pregătit doi ani și totuși...*

— Nu sînteți mulțumit ?

— *Pretențiile, gîndurile, viziunile inițiale au fost mari, multe lucruri s-au materializat, altele n-am știut să le fac. Spectacolul a fost de fapt un dialog cu mine însumi. Reproșuri... nemulțumiri...*

— Diversele spectacole pe care le-ați lucrat v-au pus în relație cu multe colective. Pe care le preferați ?

— *Primul colectiv a fost format din studenți. Era o legătură extraordinară, formidabilă. Cred că studenții îți oferă cele mai bune condiții de muncă. Este mult mai bine să lucrezi cu un colectiv anonim care este maleabil. Un colectiv bun se supune mai greu, însă*

colectivele formate mi-au oferit creații actoricești mature.

— Ați dori o echipă constantă ?

— *Poate. Mai tîrziu aș vrea să am o echipă a mea, pe care s-o pot forma.*

— Sînteți un om modest ?

— *Nu. E o ipocrizie. Modestia în haina cuminţeniei e periculoasă. Îți trebuie mult curaj. Fiecare trebuie să știe ce a făcut, să-și cunoască valoarea, pentru a evita plafonarea.*

Irina DOJA

literatură

DECALAJ

A mai apărut o carte de investigație literară : „Noul roman francez" de Romul Munteanu. Studiul — ne ferim să-l numim eseu — e util sub raportul informării publicului. Cu un cumul substanțial de informație, tinzînd spre epuizarea subiectului, cartea abordează o materie întinsă și dificilă, operînd distincții necesare și oferind o imagine de ansamblu a problemei. R. Munteanu reface itinerarul romanesc al fenomenului și definește trăsăturile, făcînd escale pertinente în jurul operei celor care, ca tentativă și finalitate artistică, ilustrează cu precădere școala amintită : Alain Robbe-Grillet, Nathalie Sarraute și Michel Butor. Ostil morfologiei psihologice sau pasionale, de acțiune ori de relief analitic, noul roman abolește tipul scriitorului omniscient, al „romanului-histoire", *precum și perspectivele exterioare de structurare pe temeiurile narațiunii, cu evenimente și personaje care finalizează o acțiune, developată în expoziție, conflict, finiș. Ambiția de a disloca și interpreta o realitate ontologică dispare. Formula propusă reclamă drept posibilă și necesară descripția fenomenologică a lumii, convertind viziunea caleidoscopică, totalitară a existenței — în cadrul căreia operează sensuri și niveluri ierarhice — într-o reconstituire reificată a ei, neinterogată intuitiv. Un univers romanesc în care finalitatea anume e exclusă, cristalizarea lui constituindu-se prin imprevizibile serii de semnificații, expurgînd sondajul în profunzime, instituind autonomia obiectuală. În care punct se află sistemul teoretic de referință, reperele programatice : acela al obsesiei consemnării realului, prin notația anonimă a devenirii lui continue, eliminînd datul prestabilit și tinzînd spre viziunea ca suprafață curentă și autoritară a universilor reificați.*

Deci, încă o carte cu caracter informativ și, desigur, asta e bine. Pe cînd și textele de bază, literatura noului roman ? Că doar n-o să ni se spună că noul roman vor fi fiind cele două-trei cărți traduse (și vai de tălmăcirea lor, în paranteză fie spus !). Înregistrăm, de la o vreme, fenomenul din ce în ce mai curios, pînă la a nedumeri : se discută tot mai cu patos despre cutare sau cutare fenomen artistic, dar, doamne ferește, să catadicsească editurile să însoțească această literatură informativă cu cărțile fundamentale, fără de care o literatură, oricît ar fi ea de informativă, rămîne o frumoasă ambiție. S-a vorbit și s-a scris despre structuralism. S-a vorbit și s-a scris despre teatrul furioșilor. La fel despre proza postbelică germană. Despre teatrul absurdului. Despre grupul italian „Neptun". Așișderea despre existențialism. Și cîte și mai cîte. Numărați acum pe degetele unei singure mîini cîte dintre textele de bază ale acestor orientări le aveți în bibliotecă.

Odată și odată tot va trebui să ne dezobișnuim de a mai învăța muzica după ureche. Pentru că mergînd tot așa, mîine-poimîine vom da gata toate literaturile și o să fim amarnic de triști. Asemeni unui cunoscut personaj sartrian care-și propusese să epuizeze toți autorii după alfabet.

N. NICULESCU

recomandări

● Notăm niște rarități editoriale în speranța că exigenții noștri cititori și le vor fi procurat :

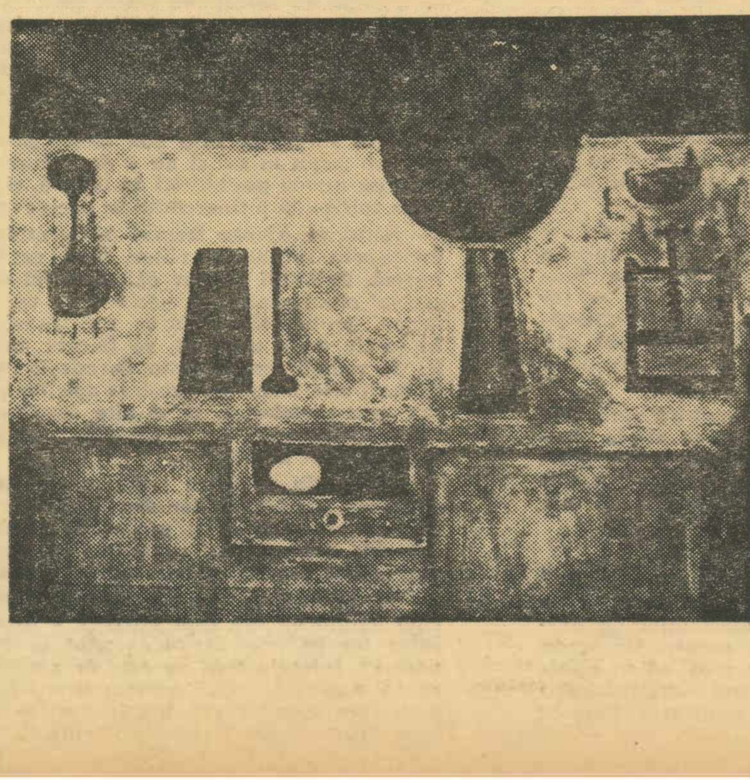
— Charles Baudelaire — „Critică literară și muzicală" (utilă completare, inițiată de Liliana Țopa, la ediția de versuri antologate de Geo Dumitrescu).

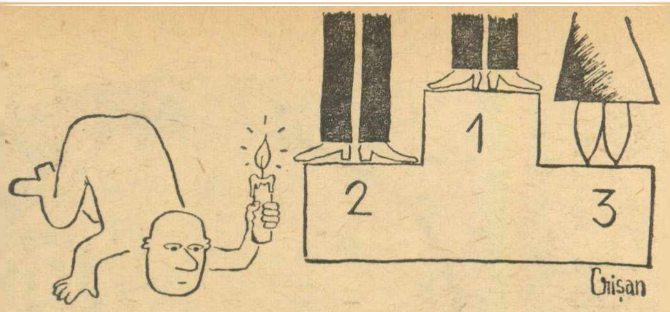
— Ștefan Bănulescu — „Cîntece de cîmpie" (aspect inedit al talentului apreciatului nostru cîntăreț al cîmpiei).

— Maria Luiza Cristescu — „Capriciu la plecarea fratelui iubit" (capricios debut prin roman, în plină modă a povestioarelor, datorită căruia tînăra prozatoare ne revendică interesul).

● Cochetul hol de marmură al Conservatorului „Ciprian Porumbescu" găzduiește o interesantă expoziție de pictură și grafică a studentului Gheorghe Pinter. Lăudabilă simbioză între muzică și plastică.

● Studenții Institutului de arte plastice „Nicolae Grigorescu" au deschis recent în sala Kalinderu o expoziție de sculptură, pictură și grafică din care, ca prefață a unei viitoare cronici, reproducem cu simpatie.

Unde ni sînt cîntăreții... ?

Trubadurii „Cerbului de aur"

Primul festival de muzică ușoară de la Brașov s-a încheiat, oaspeții s-au întors acasă, admiratorii și-au inventariat colecțiile de autografe... „Cerbul de aur" s-a profilat deja ca un premiu de prestigiu. Dincolo de observațiile cotidiene, primul festival brașovean oferă încă multe puncte de meditație. Muzica ușoară nu se bucură la noi de cronicari de specialitate — exceptînd poate Radio-ul — și semnificația unui eveniment de asemenea anvergură poate ușor scăpa unor condeie obișnuite cu cronica zilnică.

Competența juriului, care a optat pentru un palmares elocvent și real, reclamă competența comentariilor. Rîndurile de față nu fac decît să cheme la discuție.

Nu trebuie să rămînem cu impresia că la Brașov s-a consumat un concurs de canto și că juriul a fost chemat pentru a cîntări amplitudinea vocilor sau emisia corectă a notelor. Interpretarea obligatorie a unei melodii românești a edificat. O parte din oaspeți au oferit variante mai mult sau mai puțin asemănătoare ale interpretărilor pe care le cunoșteam ; cîntîndu-le în românește sau în traduceri au fost cam indiferenți la text, preocupîndu-se de corectitudinea liniei melodice. Alții — și e semnificativ că aceștia sînt laureații — au încercat să exprime și să descopere încărcătura latentă de poezie, să ofere într-o manieră personală ceea ce cîntecul vrea „să spună". „Ploaia și noi" la Kalinka, „Nici o lacrimă" la Marion Rung au sunat surprinzător, încît aproape ne-am redescoperit propriile melodii.

Muzica ușoară are și ea „bel-canto"-ul ei, stil foarte popular, dar nu mai puțin manierist. Într-o confruntare serioasă, „diseurii" au trebuit să cedeze locul „interpreților". Căci interpretare înseamnă nu redarea unei partituri, ci căutare și dezvăluire a unui sens. Melodia învingătorului, Jacques Hustin, „Les camelias", cu un stil atît de apropiat de Brel, a cucerit tocmai prin efortul maxim de expresie a unei stări de spirit, simple și poetice.

Acesta pare a fi singurul mod de supraviețuire a genului ! Francezii, beneficiind de o limbă nuanțată, de cuvinte încărcate de valențe lirice și muzicale, sînt maeștrii acestui stil și succesul lui Auffray sau Pascal la „gale" a dovedit-o. Italienii, cu o limbă muzicală datorată numai sonorităților fonetice, nu pot intra în concurență decît accentuînd pe melodia pură, ritm, amplitudine („urlatorii") sau folosind la maximum accesorii extramuzicale : gest, mișcare, artificii scenice. Cu „stilul" ei cam exterior artei, infantil și exagerat, Rita Pavone n-a putut rezista confruntării cu „cîntăreții-poeți".

Faptul că fiecare cîntec, interpretat de cei mai buni soliști străini, a sunat în nota specifică a școlii de muzică pe care o reprezenta, este de natură să îndemne la reflecție asupra timbrului distinct pe care muzica noastră ușoară ar trebui să și-l facă auzit.

Aș putea afirma că noi, avantajați de o limbă foarte expresivă, despre care poate da mărturie o întreagă bibliotecă de poeți, sîntem obligați să alegem prima cale. Și totuși n-am făcut-o pînă acuma, oscilînd între modalități de interpretare, „trăgînd cu urechea", adaptînd și adoptînd. Selecția concurenților români făcută oarecum în pripă, la masa de lucru, după criterii care nu s-au comunicat dar care par a ține de popularitate, va trebui să devină un lucru foarte serios, precum și pregătirea concurenților. În muzica ușoară, s-a demonstrat la Brașov, nu sînt suficiente vocile, fie ele excepționale ; talentul pe care-l reclamă acest gen ține de o sensibilitate expresivă, aptă să comunice, în trei minute, un mesaj liric concentrat, refuzînd „cîntarea" indiferentă a unor generalități despre lună și stele.

La o analiză atentă, festivalul de la Brașov pune și multe semne de întrebare. În primul rînd, organizarea s-a făcut în pripă și acest lucru s-a resimțit. Numărul melodiilor românești oferite concurenților (20) a fost mult prea mic și astfel intenția de a populariza și răspîndi creația originală de muzică ușoară națională s-a realizat numai pe jumătate. În plus, probabil tot datorită grabei, cîntăreții străini de prestigiu au rămas niște prezențe fugare, ei neavînd posibilitatea să cunoască și să pregătească unele melodii românești. Dacă li s-ar fi prezentat melodii potrivite cu personalitatea și temperamentul fiecăruia, ar fi optat poate pentru o interpretare inedită a unui cîntec românesc.

În al doilea rînd, prezența cîntecului românesc la Brașov suscită și reflecții nu întotdeauna măgulitoare. O serie de melodii s-au impus, de textele lor însă... ce să mai vorbim ! Interpretarea muzicii ușoare românești n-a depășit, cu puține excepții, nivelul mediocru. În „tabăra" noastră, în afara greșelilor de selecție amintite (și datorate probabil tot ...grabei) s-au remarcat și greșeli de pregătire, cei trei reprezentanți evoluînd sub nivelul lor obișnuit. S-ar deduce de aici lipsa de preocupare față de nivelul lor, și „deducția" n-ar fi fortuită. Căci, slaba pregătire evidențiază o preocupare generală ...la fel de firavă, în cercurile muzicii noastre ușoare. În fond, sîntem obligați să constatăm că doar un singur om — Camelia Dăscălescu — s-a străduit cu tenacitate, la Casa de cultură a studenților, să cultive niște talente tinere. O străduință similară se impune, deci, pe un plan mai larg, general, atît în cultivarea vocilor cît și în deschiderea căilor de acces larg melodiilor, cu mare atenție asupra calității textelor ; în acest sens, forurile în cauză sînt chemate să depună o activitate mult mai bine concepută decît pînă acum.

Exprimînd cîteva opinii în această pagină, am dori să inițiem o dezbatere asupra problemelor muzicii ușoare românești, la care invităm publicul studențesc să-și spună cuvîntul.

Pagina de față vă stă la dispoziție...

Eugen PATRICHE

UN CUNOSCUT SOCIOLOG DISCUTĂ CU O ECHIPĂ STUDENŢEASCĂ DESPRE

CIVILIZAŢIA A SATULUI

S-a constituit, deocamdată numai pentru o discuţie la „masa rotundă", o echipă studenţească, nucleul unor viitori specialişti intercsaţi să descifreze creator viitorul satului românesc, unde nu peste mult timp, păşind în profesie, vor participa la făurirea înnoirilor prefigurate de Conferinţa naţională a partidului. Care sînt condiţiile transformării satului românesc ? Cum am dori să arate acest virtual loc al vieţii şi activităţii noastre ? Ce sarcini ne vor reveni ca intelectuali ai satului ? Cum putem contribui încă de pe acum la ridicarea lui ?

Cu concursul binevoitor şi atent al profesorului univ. H. H. Stahl, au încercat să-şi răspundă acestor mistuitoare întrebări studenţii : Marilena Constantinescu, *anul VI, Institutul de arhitectură*, Florin Ursuleac, *anul IV, Fac. de geografie*, Smaranda Lungeanu, *anul IV, I.M.F.*, Mariana Săvulescu, *anul III, I.M.F.*, Petre Mocanu, *anul IV, Institutul agronomic*, Lucian Lungeanu, *anul IV, Fac. de medicină veterinară*, Dana Crisicos şi Marian Dobrică, *anul II, Fac. de filozofie, secţia de sociologie.*

PROF. H. H. STAHL : Întreaga legislaţie promulgată pe baza directivelor Conferinţei naţionale a P.C.R., menită să schimbe complet înfăţişarea ţării, reprezintă un cadru pentru dezvoltarea viitoare a patriei noastre. În legătură cu aceasta s-a discutat relativ mult. Există însă un punct de vedere încă insuficient solicitat : al tineretului. Ceea ce se va crea acum este o bază pentru societatea viitoare în care dv., cei tineri, veţi trăi şi lucra. Deci, cum vedeţi înfăţişarea viitoare a ţării, a satelor noastre de pe poziţia profesiei pentru care vă pregătiţi ? Care sînt problemele şi care soluţiile ?

F. URSULEAC : Satul viitorului va fi o aşezare de circa 5 000 de oameni, diferită după activităţile caracteristice ce se vor desfăşura potrivit specificului său. Ţinînd seama de acest specific, dorinţa şi tendinţa este de a nu se merge spre şablonizarea satului. Intervenţia geografului se concretizează în alegerea locului unor asemenea aşezări, în stabilirea calităţii şi naturii solului, a condiţiilor de climă. În general, geografia acestui sector se află într-o fază incipientă. Studiile de geografie aplicată sînt în ţara noastră de dată foarte recentă. Aceasta este o sarcină de imperioasă actualitate. Pînă acum geografii au discutat, au afirmat, dar n-au realizat nimic în acest sens. Tineretul nu şi-a adus contribuţia pentru că nu a fost solicitat ; elanul său n-a fost folosit de specialiştii din generaţia mai vîrstnică. Ar trebui să se creeze cadrul şi posibilităţile necesare studenţilor pentru a-şi materializa acest elan.

M. CONSTANTINESCU : Arhitectura are un rol foarte important în problemele de sistematizare, pentru că arhitectul dă soluţii şi coordonează aplicarea lor practică.

Încerc să văd cu ochii minţii cum vor arăta satele peste 10—15 ani. Ele vor deveni orăşele, însă fără defecţiunile actuale ale aşezărilor mici. Se vor dezvolta satele din apropierea oraşelor mari ca sate-dormitor, sate-satelit, care vor oferi mînă de lucru şi vor contribui, prin dezvoltarea mijloacelor de transport, la descongestionarea oraşelor din vecinătate. Vor exista, de asemenea, sate-depozite, care vor aproviziona cu produse agro-alimentare aşezările mari din apropiere, precum şi sate balneo-climatice.

PROF. H. H. STAHL : Există unele opinii favorabile dezvoltării satului-orăşel cu densitate mare şi altele — dezvoltării unor sate-grădină.

M. CONSTANTINESCU : Optez pentru orăşelele mici, raţional concentrate, fără blocuri însă, care să folosească terenul agricol, iar nu pentru satele-grădină, cu case răzleţe, pentru că acestea din urmă nu reprezintă o soluţie convenabilă. Întrucît de-abia sîntem în faza incipientă a organizării raţionale a satului, viitorul va demonstra care soluţie se va dovedi optimă. Mă bucur că terminînd studiile de arhitectură voi contribui practic pentru ca asemenea vise să devină realităţi.

P. MOCANU : Înţeleg prezentul şi viitorul satului ca un proces continuu de urbanizare, observabil încă de pe acum. Cele mai importante criterii de reorganizare a satului românesc consider a fi : puterea economică şi relaţiile tradiţionale. Trăsăturile noi pe care le capătă satul sînt de natură demografică şi socială. Se remarcă un fenomen de golire a satului şi de transformare a lui în sensul posibilităţilor de aprovizionare, informare etc. Esenţial este însă ca celor 56 la sută din populaţia ţării să li se creeze condiţii asemănătoare orăşenilor şi să-i apropiem de procesele de muncă din industrie.

Se pune problema reducerii efectivului de personal din agricultură (prin reţele de comercializare, înfiinţarea de noi secţii agricole şi dezvoltarea altora, dezvoltarea culturilor intensive), în favoarea lucrului din fabrică, în complexele agricole, atît de asemănătoare celor industriale. Cred că studiile ce se vor efectua trebuie să îmbrăţişeze şi problema ritmului de muncă în agricultură, a folosirii mai sistematice şi judicioase a timpului.

PROF. H. H. STAHL : Cărei probleme aţi dori să vă consacraţi ?

P. MOCANU : Se spune că dacă tehnicul stabileşte, economicul determină. Fiind preocupat de această problemă, din punctul de vedere al profesiunii mele, aş vedea perspectiva satului românesc prin prisma stabilirii unui plan diferenţiat de dezvoltare pe tipuri de sat : satul de cîmpie, cel de deal, satul de munte. De aceea consider neraţională unirea unui sat de munte cu unul de cîmpie unde să se stabilească centrul conducător. Sînt necesare studii diferenţiate asupra sistematizării satelor, pentru că în acest domeniu nu există un plan care să stabilească judicios centrul civic al viitoarei aşezări.

L. LUNGEANU : Ştergerea deosebirilor dintre sat şi oraş este încă un obiectiv de viitor. Există totuşi mari posibilităţi pentru micşorarea diferenţelor, în primul rînd prin dezvoltarea economică, prin realizarea unui echilibru între economic şi tradiţie, aceasta din urmă reprezentînd proprietatea spirituală a fiecărui sat. Trebuie acţionat în sensul intensificării agriculturii şi al dezvoltării mai complexe a zootehniei. În apropierea centrelor urbane se poate constitui o zootehnie industrială şi în acest sector ar trebui să ne bazăm mai mult pe iniţiativele proprii decît pe cele din import, care se pot adapta mai greu condiţiilor specifice de la noi.

Tineretul are posibilităţi foarte largi de a sugera soluţii tehnice. Unul dintre colegii cu care discutam afirma că ar dori să vadă zootehnia sub pămînt, agricultura pe pămînt şi oamenii în aer.

RED. : Este, desigur, o viziune fantastică.

L. LUNGEANU : Da, dar trebuie să vedem în perspectivă şi să acceptăm ideile care par la un moment dat irealizabile. Ideile pot fi diferite, în funcţie de nucleul intelectual care ar trebui să existe în fiecare comună.

S. LUNGEANU : Am vizitat mai multe sate din Moldova şi Maramureş, unele dintre ele foarte depărtate de centrele urbane. Am aflat de la medicii de circumscripţii condiţiile de lucru, am văzut cu plăcere că spitalele, policlinicile sînt localurile cele mai moderne, dotate cu instrumentar satisfăcător. O singură remarcă făceau toţi cei cu care am discutat : sînt prea singuri, în sensul unui anturaj de specialitate. Ar fi o măsură raţională deci repartizarea în acelaşi loc, în aceeaşi comună a unui generalist, a unui pediatru şi a unui stomatolog, care să formeze un nucleu medical. Cred că într-un fel oarecare constituirea unor comune mari va rezolva această problemă. Cum însă tendinţa este ca absolvenţii să fie repartizaţi în centrele mici, iar specialiştii să rămînă tot în cele mari, multe cazuri nu se vor rezolva pe loc aşa cum ar trebui, ci în oraşul apropiat.

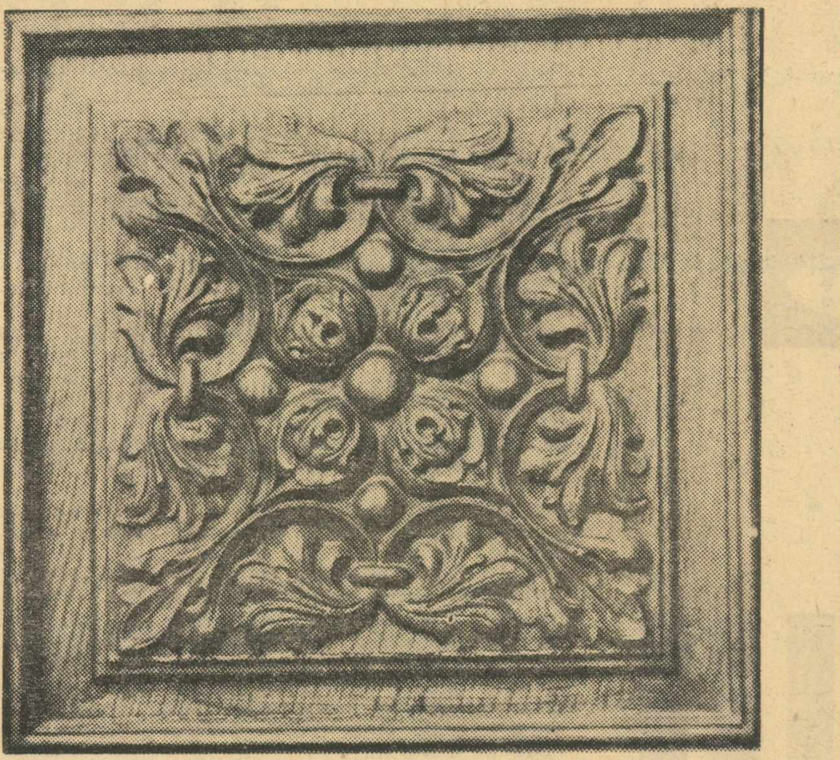
D. CRISICOS : De altfel una dintre condiţiile muncii noastre în sociologie este de a organiza cercetarea astfel încît să nu se desfăşoare doar de pe poziţia sociologului, ci să exprime opiniile unor specialişti din diferite domenii. În scurt timp se vor crea echipe interdisciplinare din care să facă parte un geograf, un arhitect, un medic, un agronom. Părerile acestor specialişti sînt de mare folos sociologilor.

Am trăit la oraş şi, anul trecut, prin practica pe care am făcut-o în zona Slatina, am cunoscut, desigur puţin, cîteva sate din această parte a ţării. Pentru mine, satul a fost o surpriză : case noi, locuri pitoreşti, oameni fermecători. Tineret am întîlnit mai puţin la sat şi nu e de mirare, pentru că aleargă mult spre oraş, unde găseşte nu numai posibilităţi de muncă, ci şi posibilităţi mai mari de învăţătură. Orientarea spirituală a tineretului în genere este diferită de cea dinainte.

Satul va ajunge treptat pe treptele urbanizării. N-aş putea preciza care va fi înfăţişarea satului în viitor, dacă va fi un sat-grădină, sat-dormitor sau un sat-navetă. Probabil că vor exista astfel de formaţii. Dar pe mine mă interesează în special omul ; mă interesează care vor fi relaţiile între oameni, cum se vor transforma, pentru că precis se vor transforma concomitent cu noile condiţii de trai. În satele unde am fost, pe fiecare casă am văzut antena televizorului şi a reţelei de radioficare. Aceasta dovedeşte că ţăranul se dezvoltă spiritual zi de zi. Sînt de dorit alte forme de creştere spirituală nu numai prin cursuri de educaţie sanitară sau agro-zootehnică, ci şi alte manifestări de cultură generală, de o formă specială pentru omul de la sat dornic să cunoască foarte mult, poate tot atît de mult ca şi omul de la oraş.

RED. : În ce cadru vedeţi participarea studenţilor la asemenea echipe interdisciplinare, activitatea lor din punctul de vedere al profesiei pe care acum şi-o însuşesc, întrucît acest proces de transformare a început în viaţa socială a ţării, dar este evident mai cu seamă în programul pe care partidul şi statul nostru îl pun în faţa oamenilor decît din acţiuni practice.

M. DOBRICĂ : La un congres, Nicolae Iorga, care a luat cuvîntul la sfîrşit pe cînd auditoriul era cam plictisit, a început astfel : „Domnii Ţărilor Române, la urcarea lor pe tron aveau obiceiul să plătească datoriile predecesorilor lor către poartă". Intenţia mea nu este de a plăti datoriile antevorbitorilor mei, ci de a face cîteva datorii în plus, acestea urmînd să fie plătite de aceste echipe interdisciplinare care sper că vor lua naştere în curînd şi îşi vor desfăşura activitatea conform frumoaselor tradiţii existente în acest domeniu în ţara noastră.

SOCIALISTĂ

S. LUNGEANU : *Ar fi o măsură rațională repartizarea în aceeași comună a unui generalist, a unui pediatru și a unui stomatolog care să formeze un nucleu medical.*

L. LUNGEANU: *Trebuie să privim în perspectivă și să acceptăm ideile ce par la un moment dat irealizabile. Ideile pot fi diferite în funcție de nucleul intelectual care ar trebui să se constituie în fiecare comună.*

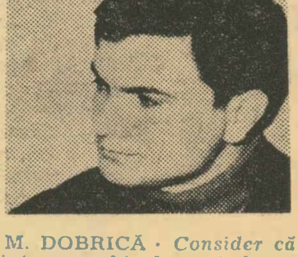
F. URSULEAC : *Studiile de geografie aplicată la noi sînt de dată foarte recentă. Dacă au condițiile necesare, studenții își pot manifesta elanul contribuind la realizarea lor, ceea ce este o sarcină de imperioasă actualitate.*

D. CRISICOS : *N-aș putea preciza care va fi înfățișarea viitoare a satului. Probabil că vor exista diferite tipuri. Pe mine însă mă interesează cum se vor transforma, concomitent cu noile condiții de trai, relațiile dintre oameni.*

M. CONSTANTINESCU: *Încerc să văd cu ochii minții (... și ai arhitectului n.r.) cum vor arăta satele noastre peste 10—15 ani...*

M. DOBRICĂ · *Consider că reînființarea echipelor studențești interdisciplinare ar reprezenta o măsură înnoitoare.*

P. MOCANU: *Se afirmă pe drept cuvînt: dacă tehnicul stabilește — economicul determină. De aceea cred că este necesar un plan diferențiat de dezvoltare a diferitelor tipuri de sat.*

M. SĂVULESCU: *Cu atît mai mult nu trebuie să ne îndoim de succesul colectiv al unor profesori, agronomi, medici ș.a. care au reușit să se cunoască și să lucreze laolaltă încă din anii studenției.*

Orice călător este impresionat de frumusețea și marea varietate a peisajului și a așezărilor din țara noastră. Avem diferite tipuri de sate, deși mi se pare că nu s-a ajuns la o finalitate în problema tipului românesc de sat. Se pune acum problema : către ce tipuri de sat va trebui să ne orientăm în menținerea lor (ca eficiență) și această tipologie să fie justificată de particularitățile regiunii respective. De aceea se impun studii serioase efectuate de echipele interdisciplinare ale specialiștilor care să dea soluția cea mai bună pentru o regiune sau alta. Cred că nu putem prevedea dispariția satelor împrăștiate sau compacte. Părerea mea este că într-o regiune se va menține tipul de sat cel mai eficient din punct de vedere economic și social al acelui loc.

Aș considera necesară reinființarea Serviciului social care a ființat la noi datorită lui Gusti. Acest serviciu social. care ar preciza obligativitatea pentru studenții de la diferite facultăți ca la sfîrșitul studiilor sau în practica de vară să meargă la sate nu numai pentru a cerceta realitățile satului, ci și pentru a interveni, pentru a contribui la înflorirea satului. Aminteam de tradiții în acest domeniu, și oricine deschide o carte referitoare la școala românească de sociologie va observa aportul deosebit adus de studenți la ridicarea satelor noastre. Există rapoarte statistice care indică numărul de injecții făcu'e de mediciniști în acele sate, suprafețele de teren tratate de studenții agronomi participanți la aceste echipe etc. Noi, ca studenți, putem să aducem o contribuție însemnată în acest domeniu.

M. DOBRICĂ : Consider că reinființarea echipelor studențești ar fi o măsură înnoitoare. În primul rînd pentru rolul ce ne-ar reveni de a conserva amprentele lăsate de predecesorii noștri în sate. Am putea de asemenea contribui la realizarea unei cuverturi aerofotogrametrice a întregului teritoriu al țării noastre, care să cuprindă în afara datelor geografice și datele sociale. Urmează să vedem cum comunele care vor lua ființă vor constitui factori de iradiere economică așa cum sînt orașele. Tot în practica de la Slatina am avut prilejul, studiind piața din Slatina, să depistez unele zone de aprovizionare a orașului. Acestea ar fi : zona apropiată, zona depărtată și zona de plasare a produselor orașului. Or, tocmai în aceste zone de aprovizionare intră satele noastre. Ele ridică probleme de ordin economic și social deosebite care se cer studiate și care au influență atît asupra satului cît și asupra orașului. Acestea nu determină desigur schimbări de natură rurală în oraș, ci dimpotrivă. Se așteaptă însă răspuns la întrebarea : în ce măsură comunele constituite după principiile noi ale împărțirii teritoriale a țării vor deveni centre importante ?

RED : Dar mai apare și întrebarea : în ce sens se va dezvolta satul românesc păstrînd nealterate tradițiile pozitive ?

M. DOBRICĂ : Specificul național românesc este în primul rînd legat de sat. Comunele cu noua lor configurație, de care s-a amintit în discuția noastră, mi se par a reprezenta cadrul în care se vor dezvolta și înflori pe o treaptă superioară tradițiile progresiste ale poporului nostru.

Dacă vor fi respectate tradițiile va fi evitat pericolul de a dezvolta sate neconforme specificului nostru național.

În contextul industrializării masive și al influenței acestui fenomen asupra satului, pentru noi ca sociologi va fi interesant de studiat problema disponibilității timpului la sat.

O altă părere pe care o consider importantă și pe care vechile echipe studențești și școala românească de sociologie nu au realizat-o, ceea ce este explicabil prin condițiile de atunci, este crearea muzeului viitorului sat românesc. Școala de sociologie a creat însă Muzeul satului. Acum se poate începe această acțiune la care sînt chemați să colaboreze specialiști de diferite formații, studenți.

Așa după cum tov. prof. Stahl a avut prilejul la vremea d-sale să studieze satul românesc arhaic, tot astfel noi vom avea ocazia să „studiem" acest fenomen unic care se manifestă sub ochii noștri acum — satul nou socialist, satul viitorului. Astfel că aceasta reprezintă o nouă chemare pentru crearea „echipelor interdisciplinare" și pentru unirea tuturor forțelor noastre tinere. Este un fenomen care nu trebuie să scape studiului, așa cum s-a întîmplat cu altele, care au apărut, s-au dezvoltat și au dispărut fără a fi supuse cercetării. Un asemenea exemplu ar putea fi tîrgurile care, după unele date culese de noi vara trecută, sînt într-o fază de involuție.

În atenția echipelor interdisciplinare ar putea sta și problema tarlalizărilor, foarte importantă în noua împărțire administrativă pentru creșterea eficienței agriculturii ; cum trebuie organizat terenul și ce sistem de tarlalizare ar trebui adoptat pentru obținerea celei mai mari eficiențe în noile condiții.

Cele arătate pînă acum mă fac să-mi imaginez satul ca o puternică unitate social-economică aflată într-un complex de comunicații reciproce cu celelalte unități social-economice. Aceasta presupune :

1. existența în sat a principalelor „centre" de producere, transmitere și primire a diferitelor tipuri de valori (economice, sociale, culturale ș.a.).
2. creșterea producției și consumului acestor valori.
3. organizarea pe baze științifice și folosirea tuturor resurselor interne.
4. ridicarea „conștiinței sătenilor".

M. SĂVULESCU : Colegii mei prezenți la această discuție au lansat și susținut, pe de o parte, ideea formării la sat a unui „nucleu intelectual", iar pe de altă parte — a necesității reinființării echipelor interdisciplinare. Intenționez unele nuanțări în acest sens. Cred că atît față de o formulă cît și de cealaltă noi, studenții, avem unele îndatoriri. Pentru profesia noastră ca și pentru caracterul social al acestei activități, participarea în echipele interdisciplinare ar fi o activitate cu deosebire necesară și utilă. Dar ele, cred, nu pot cuprinde toată studențimea. De aceea, tendința de a crea „nuclee ale viitorilor intelectuali", concretizată, ar reprezenta o măsură salutară, pentru că, fiind rezultat al unor acțiuni largi, pot infuza întreaga masă studențească, pregătind-o pentru colaborarea viitoare la care s-au făcut referiri aici.

Sînt de aceea de părere că organizațiile de tineret din diferite, cît mai diferite institute, coordonîndu-și activitățile, pot contribui la sudarea unor asemenea colective. Mai concret aș propune : diversificarea formelor de practică în producție care să facă posibilă participarea în același loc de practică a studenților din diferite facultăți ; cercetarea complexă a unor teme științifice în cadrul societăților științifice studențești a căror reinființare revista „Viața studențească" a susținut-o în ultima vreme ; participarea la manifestări avînd semnificația unor schimburi de opinii (simpozioane, mese rotunde, consfătuiri, dezbateri patronate eventual de „Viața studențească") ; contribuția complexă a studenților la realizarea unor construcții destinate lor ; modalități atractive de întîlnire în timpul liber.

În sfîrșit, la repartizarea în producție s-ar putea ține seama de eficacitatea cu care au lucrat echipele cele mai bine constituite. Pînă acum experiența aceasta, deși prețioasă, a fost unilaterală și a rezultat întîmplător : în cîteva cazuri absolvenții ai Institutului de arhitectură sau ai I.A.T.C. au solicitat să fie repartizați în aceeași localitate. Se pare că și rezultatele au fost apreciabile. Cu atît mai mult nu trebuie să ne îndoim de succesul colectiv al unor profesori, agronomi, medici ș.a. care au reușit să se cunoască și să lucreze laolaltă încă din anii studenției.

F. URSULEAC : Discuțiile de pînă acum au evidențiat nevoia formării echipelor interdisciplinare. Colegii mei ar participa cu mare entuziasm la asemenea acțiuni, dar, în funcție de aceasta, trebuie remediate deficiențe de următorul gen : față de cerințe, învățămîntul pregătește puține cadre de pedologi. La absolvire aceștia sînt trimiși însă să predea geografia, ca și cei care se formează în probleme de sistematizare. Se pierde astfel un mare potențial intelectual într-un moment în care se subliniază acut necesitatea eficacității în toate domeniile.

Prof. H. H. STAHL : Documentele de partid la care v-ați referit sînt atît de clar și sistematic alcătuite încît reprezintă o lecție de sociologie. Este un exemplu de studiu complex interdisciplinar. Se pune pe drept cuvînt întrebarea : cine să întreprindă cercetările necesare ? Diferite organe ale statului își dau contribuția la lămurirea acestor probleme, dar nu este de-ajuns, mai ales că studiile trebuie să aibă un caracter continuu, pentru că viața socială se transformă într-un ritm extrem de rapid. Trebuie să se realizeze o urmărire științifică a realității, să acționeze deci „echipele interdisciplinare" ale specialiștilor, a căror tehnică de lucru, recunoscută, este o creație a școlii de sociologie din țara noastră.

Încă din 1926 noi am început să lucrăm în echipele interdisciplinare, cu participarea tineretului și sub asistența unor tehnicieni mai în vîrstă.

Această activitate vă privește și pe dv., pe întreaga durată a carierei.

Și dacă azi tineretul este dornic să contribuie la ridicarea și dezvoltarea satului, n-ar mai rămîne decît să se găsească forma organizatorică, să se creeze condițiile necesare pentru ca el să participe la construirea societății viitoare în care va trăi și munci.

Masă rotundă realizată de Georgeta RUȚA

EVRIKA!

CODUL
* GENETIC
* LINGVISTIC
* SOCIAL

S[illegible] punțile dintre domeniile științei; în odiseea cunoașterii omenești epoca noastră înscrie unul din momentele marilor sinteze, al descoperirii modelelor comune, analogiilor și izomorfismelor diferitelor sectoare ale existenței naturale și sociale. Iar printre cele mai profunde și, totodată, spectaculoase procese de acest fel se afirmă confruntarea și conjugarea **biologiei, lingvisticii și antropologiei.** O „masă rotundă", organizată recent de Radioteleviziunea franceză, pe tema „A trăi, a vorbi", a reunit pe:

CLAUDE LEVI-STRAUSS — antropolog, profesor la Collège de France;

ROMAN JAKOBSON — lingvist, profesor la Universitatea Harvard;

PHILIPPE L'HERITIER — genetician, profesor la Facultatea de științe Orsay;

FRANÇOIS JACOB — biolog, profesor la Collège de France, laureat al premiului Nobel (1965).

NATURA ȘI CULTURA

Spre sfîrșitul dezbaterii, răspunzînd la o întrebare privind concluziile epistemologice și metodologice pe care le fundamentează apropierile dintre biologie, lingvistică și antropologie, **Roman Jakobson** preciza: „Cred că raporturile dintre diferitele discipline devin din ce în ce mai strînse și se poate întrevedea deja un sistem logic al acestor raporturi. A fost cîndva o epocă de „izolaționism" în care fiecare știință se ocupa doar de problemele sale. Era poate bine pentru acel timp, dar azi trebuie neapărat să privești peste gard ce se întîmplă în ograda vecinului". **Claude Levi-Strauss** afirmase și el: „Doar cu 20—30 de ani în urmă noi, umaniștii, eram extrem de neîncrezători față de orice utilizare a modelelor naturale pentru a explica fenomenele culturale; dar aceasta era chiar și atunci mai ales vina noastră, întrucît nu știam să folosim învățămintele din biologie decît într-un mod foarte mecanic și empirist. Or, descoperirile cele mai recente ne-au învățat că, dacă mă pot exprima astfel, există mult mai multă cultură în natură decît am bănuit sau, mai exact, că anumite modele pe care aveam obiceiul să le utilizăm și pe care le credeam valabile doar pentru domeniul restrîns al culturii au o valoare operațională și în domeniul fenomenelor naturale".

Iată, așadar, concluzia esențială: **științele exacte și sociale sînt unitare pentru că reflectă o existență — naturală și culturală — unitară.** Analogie dar nu și identitate, izomorfism dar nu și conformism mecanic, căci, unitare, ele nu încetează de a exista fiecare aparte; de aici și concluzia metodologică: necesitatea unor cercetări conjugate și corelate, cu treceri de la biologie la lingvistică și antropologie și invers, nu pentru „topirea" fiecărei științe în cealaltă, ci pentru îmbogățirea fiecăreia și a cunoașterii în ansamblu.

Dar pe ce se bazează această comunitate de obiect și metode?

COMUNICAȚIILE

Secolul nostru a luminat ca una din cele mai rodnice descoperiri valoarea **limbajului** deopotrivă ca fapt **biologic** și **cultural**, ambivalența lui **naturală** și **socială.** Dezbaterea la care ne referim a subliniat că noțiunea cardinală care permite o asemenea abordare a problemei este aceea de **comunicații.**

Biologia se ocupă de comunicații în lumea vie care nu posedă limbajul: de mesajele moleculare, de interacțiunea moleculară, de relațiile între organisme și mediu etc. care, toate, nu pot fi concepute decît drept comunicații de diferite tipuri și niveluri. Dar dacă se cunoșteau de mult sistemele de comunicație la nivelul organismelor superioare, abia în ultima vreme s-a descoperit că, fie și în cazul celulei bacteriene, există comunicarea între diferitele molecule, ceea ce le permite să fie „informate" despre schimbările mediului și să-și „coordoneze" acțiunile.

Odată cu omul apare și un nou tip de comunicație — limbajul — fenomen legat indisolubil de fundamentul biologic (și cu toate celelalte forme inferioare de comunicare) dar, totodată, fenomen nou, calitativ deosebit, superior — creator: **„Căci** — spunea Roman Jakobson — **numai cînd posezi limba poți vorbi despre lucruri îndepărtate în timp și spațiu, sau chiar despre ficțiuni, despre fenomene ce nu există, numai în cadrul acesteia pot apare termeni purtători de noțiuni generale și se naște astfel posibilitatea creației științifice sau artistice".**

Lingvistica, știință a comunicațiilor, știință a mesajelor verbale, reprezintă acest **al doilea** nivel de studiu al comunicațiilor. Superior, dar nu și ultim. Căci mesajele verbale nu sînt singurele existente, ci se încadrează într-un sistem mai general, al tuturor semnelor și mijloacelor de comunicație dintre oameni. Este **semiotica,** știința comunicației mesajelor în general la care visase Ferdinand de Saussure, știința în care limbajul — ca sistem de semne față de care se referă orice alte semne — este fenomenul central, dar nu și unic. Și mai generală decît semiotica se dovedește **antropologia integrală,** ca știință a oricărui tip de schimb social, care implică toate celelalte trepte, mai ales limbajul, dar le îmbogățește la rîndul ei. **„Din ce în ce mai mult** — arăta Cl. Levi-Strauss — **fenomenele sociale și societățile umane ne apar ca mari mașini de comunicație. Fie că e vorba despre comunicarea femeilor de la un grup la altul reglementată de reguli sociale diferite sau de comunicarea bunurilor și serviciilor în domeniul vieții economice, fie că ne referim la transmiterea mesajelor prin limbaj și prin toate celelalte operațiuni care presupun intervenția acestuia — ceea ce-i asigură un rol precumpănitor nu numai din punct de vedere logic, ci și obiectiv — din ce în ce mai mult avem interesul de a înfățișa fenomenele sociale ca fenomene de comunicație".**

Cu precizarea că bogăția fenomenelor sociale **nu** se poate reduce la aspectul lor de comunicare a bunurilor sau ideilor, dar recunoscînd valoarea deosebită a acestei trăsături — găsim în această structură etajată a disciplinelor consacrate comunicațiilor la nivelul biologic, uman și social, cheia înțelegerii convergențelor și divergențelor dintre **limbaj și biologie** aflate în centrul dezbaterii pe care o consemnăm.

INFORMAȚIE GENETICĂ ȘI LIMBAJ

Analiza relației dintre științele vieții (biologie, genetică) și științele societății (lingvistică, antropologie), cu implicații și sensuri reciproce, are un aspect **structural** și altul **dinamic.**

Din primul punct de vedere, **François Jacob** sublinia că descoperirile ultimelor două decenii au avut rezultatul surprinzător de a pune în evidență convergențele **de structură** dintre fenomenele de comunicație prezente pe scara biologică (de la nivelul celulei și organismelor pînă la cel al relațiilor) și fenomenelor care se petrec la nivelul indivizilor și societăților umane.

Azi se știe că **informația genetică,** ansamblul caracterelor unui individ, este purtată de o substanță chimică cunoscută, acidul dezoxiribonucleic, fiind înscrisă în cromozomi cu ajutorul a patru elemente simple care sînt repetate și permutate în milioane de feluri în lungul fibrei polimerice. Mult timp s-a crezut că înseși genele trebuie să fie extrem de deosebite între ele pentru a putea produce marea diversitate la care ajunge organismul prin dezvoltare, prin realizarea informației genetice. Însă marea descoperire constă în aceea că, prin integrarea cu ajutorul unei adevărate **ars combinatoria,** a unui mare număr de **elemente simple asemănătoare** se poate obține o **structură avînd calități cu totul diferite de suma componentelor. „Există** — spune François Jacob — **niveluri ierarhice care reliefează cu mare pregnanță similitudinea între limbaj și sistemul de codificare al informației genetice din acizii nucleici... și tocmai aceasta explică extraordinara varietate și diversitate pe care o întîlnim în organisme ca și în limbă și care e realizată cu mijloace foarte simple".**

Într-adevăr, și în limbă există niveluri diferite: nivelul fonologic, nivelul elementelor diferențiale și al combinațiilor lor, apoi nivelul cuvintelor și nivelul sintactic la care reguli lingvistice precise permit delimitarea unor unități subordonate; scrierea folosește semnele de punctuație pentru a marca aceste unități. Este semnificativ că geneticienii folosesc diferite noțiuni ale lingvisticii (cod, informație, punctuație, alfabet etc.) pentru a denumi structuri și procese **specifice,** dar care prezintă numeroase **analogii** și mai ales care dovedesc că în biologie, ca și în lingvistică, **„un număr finit de diferite grade ale elementelor codificate creează posibilitatea de a realiza mesaje de o mare lungime și o uimitoare variabilitate"** (Roman Jakobson).

Convergențele de structură și organizare a funcționării limbii și a codului genetic, uimitoare de la nivelul inferior la cel superior, dovedesc că analogia aceasta se datorește faptului că **structurile limbajului sînt modelate pe structurile biologice.**

EREDITATE MOLECULARĂ ȘI EREDITATE VERBALĂ

Dar atît fenomenele biologice cît și cele lingvistice (și sociale în general) nu pot fi înțelese decît corelînd structurile cu dinamismul, axa organizării **în spațiu** cu cea a dezvoltării **în timp.** Philippe L'Heritier remarca faptul că sistemul transferului de informație care e posibil în specia umană datorită limbajului a introdus în lumea biologică o **formă nouă de ereditate, care poate fi numită socială sau a limbajului.** Exprimînd **ceva,** limbajul este ca un testament, ca o indicație venind din trecut și mergînd spre viitor, el include organic axul temporal. Tocmai aici se stabilește analogia dintre ereditatea biologică, moleculară, și cea socială, verbală.

Desigur și în regnul animal, de pildă, la păsări, învățarea completează ereditatea: experiențele au dovedit că privighetorile „ascultă" și „învață" de la părinți. Dar „educația" are aici un rol cu totul secundar față de ereditate: chiar luate de lîngă părinți, privighetorile cîntă — nu la fel de bine — dar tot pe... limba lor. În timp ce, în regnul uman, unde apare odată cu ereditatea verbală rolul **precumpănitor** al educației, un copil de norvegian crescut într-un trib bantu va vorbi întocmai ca populația care l-a adoptat...

SEMNIFICAȚIA

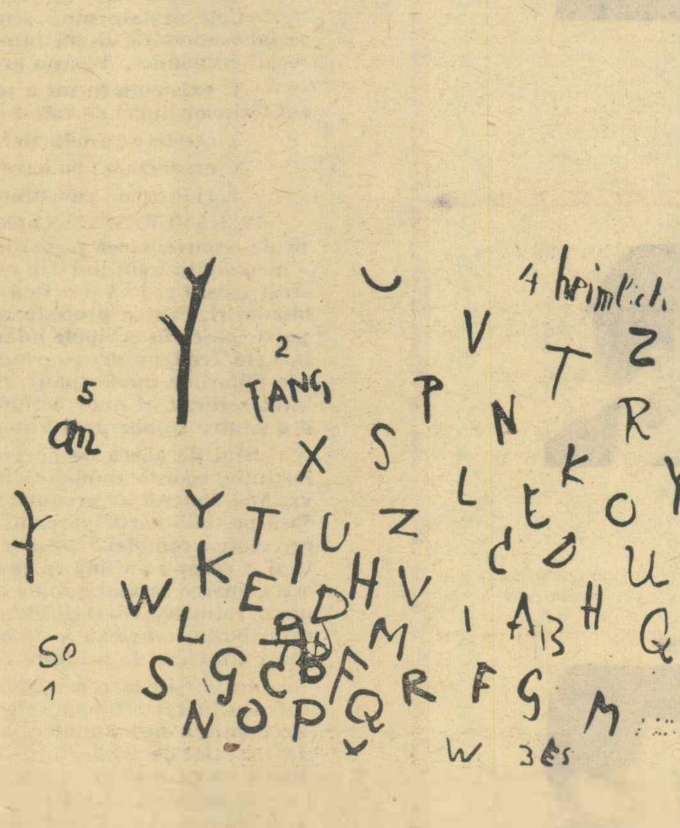
Cum orice analogie ascunde pericolul identificării, dezbaterea a reliefat nu numai convergențele, ci și **divergențele,** nu numai asemănările, ci și **deosebirile** dintre biologie și lingvistică.

În cadrul mesei rotunde, problemele analogiei dintre structurile biologice și cele sociale, în speță, lingvistice, s-au redus adeseori la aspectul însumării într-un tot complex a unor elemente simple, al constituirii „cuvintelor", „propozițiilor" și „frazelor" vieții din „alfabetul" elementelor simple constitutive. **„Dar** — a intervenit la un moment dat Claude Levi-Strauss — **problema nu se poate reduce la crearea unei totalități complexe alcătuită din elemente simple. Analogia mai profundă dintre genetică și lingvistică constă în aceea că combinarea elementelor simple care sînt lipsite de semnificație dă nu numai ceva mai complicat, ci ceva care se dovedește purtător al unei semnificații anumite. Și cred că numai pe planul semnificației putem înțelege în sens propriu această analogie".**

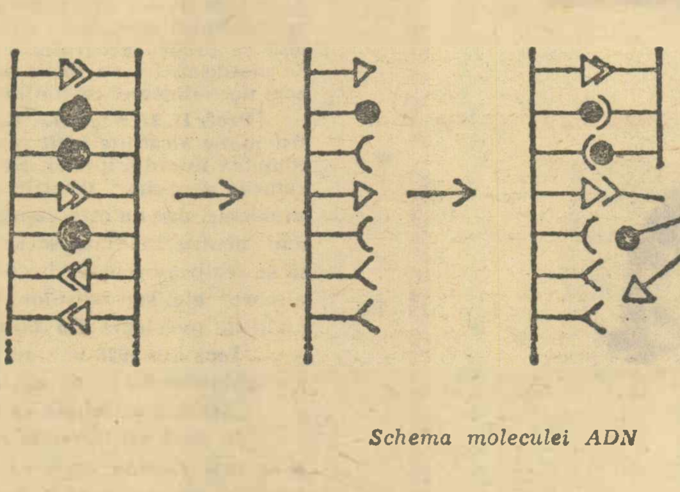
Or, discuția purtată asupra acestei teme, căutînd să definească sensul general al noțiunii de semnificație, precum și aspectele ei particulare, a pus în lumină necesitatea considerării analogiilor dintre biologic și social, puse în lumină de rezultatele științei ultimelor decenii, într-un mod **specific**; adică evidențiind totodată particularitățile, deosebirile, printre care nivelul diferit al complexității fenomenelor, intervenția factorului conștiinței, a acțiunii dirijate de un scop (teleonomie) etc.

Fără a pune punct, ci, dimpotrivă, stimulînd continuarea unei interesante și rodnice discuții științifice, „masa rotundă" organizată de Radioteleviziunea franceză a fost simptomatică pentru această tendință majoră a cercetării epocii noastre: **conjugarea efortului științelor într-un studiu multidisciplinar pentru elucidarea problemelor vieții, omului și culturii.**

M. FLORIAN

PAUL KLEE: Grafică 1938

Schema moleculei ADN

Garanţii pentru toate popoarele în eliminarea pericolului atomic!

Poziţia ţării noastre, reflectată în noile propuneri expuse Comitetului celor 18 state pentru dezarmare, atestă încă o dată nobilele aspiraţii către pace şi progres, ce stau la baza politicii internaţionale a partidului şi guvernului român.

Pericolul atomic, în faţa căruia glasurile raţiunii se străduiesc să concretizeze un instrument general valabil de neproliferare şi distrugere a armelor nucleare, mai reprezintă încă o ameninţare la adresa mileniilor de civilizaţie umană.

Militînd consecvent pentru pace şi securitatea popoarelor, conştientă de răspunderea asumată moral în faţa generaţiilor prezente şi viitoare, ţara noastră a propus amendamente la proiectul de tratat privind neproliferarea armelor nucleare, ce închid calea oricăror interpretări eronate, impunînd în acelaşi timp obligaţii precise atît din partea statelor nucleare, cît şi din partea statelor nenucleare.

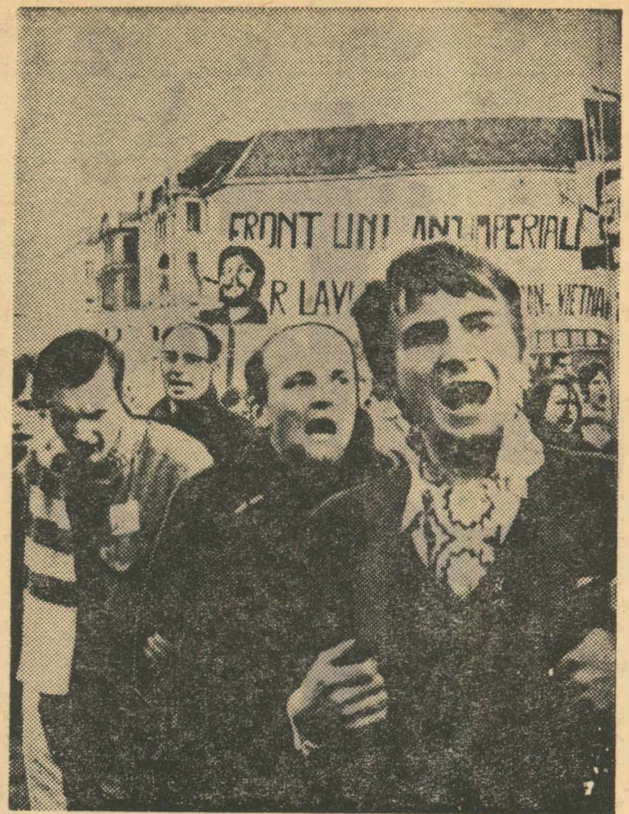
Propunerile reprezentantului român la Geneva au în vedere necesitatea considerării proiectului de tratat ca o primă etapă a dezarmării totale ce ar stabili definitiv climatul de pace şi de înţelegere între popoare. Includerea acestor propuneri în proiectul de tratat i-ar conferi eficienţa necesară primului pas spre eliminarea pericolului atomic.

Garanţiile şi controlul stipulat de propunerile româneşti atestă, de asemenea, consecvenţa neabătută a ţării noastre faţă de principiul independenţei şi suveranităţii statelor, facilitînd în acelaşi timp traducerea în viaţă a nebănuitelor perspective oferite de folosirea paşnică a energiei nucleare. Promovarea permanentă a intereselor păcii şi securităţii popoarelor, element director al politicii noastre internaţionale, a impus opiniei publice mondiale respectul faţă de poporul nostru angajat în vasta operă de construcţie a socialismului.

Poziţia României arată încă o dată năzuinţa sa spre realizarea măsurilor concrete de asigurare a păcii în lume, spre dezvoltarea relaţiilor de încredere şi cooperare internaţională, pentru progresul umanităţii.

Călin STANCULESCU
student, Facultatea de limbă şi literatură română, Bucureşti

STUDENŢII VEST-GERMANI ÎŞI RADICALIZEAZĂ POZIŢIILE

4—10 martie — München. În clădirea Institutului tehnic au avut loc lucrările celui de al 20-lea Congres anual al Uniunii Studenţilor Germani (V.D.S.). Reîntors de curînd din R.F. a Germaniei, unde a participat la congres ca delegat al Consiliului U.A.S.R., tov. NICOLAE DARAVOINA ne spune:

— Desfăşurat în contextul puternicei activizări a mişcării studenţeşti din R.F. a Germaniei, cel de al 20-lea congres a reprezentat nu numai o sinteză a preocupărilor studenţilor vest-germani şi ale organizaţiei lor, dar şi o confirmare a accentuării tendinţelor progresiste.

Cei 300 de delegaţi au dezbătut — adeseori cu viguroase accente critice — activitatea desfăşurată de vechiul Comitet executiv, insistînd asupra a diferite aspecte ale situaţiei universitare. Necesitatea unei reglementări unitare a problemelor învăţămîntului la nivel federal (în prezent, existenţa în landuri a ministerelor învăţămîntului face să se accentueze deosebirile dintre acestea); îmbunătăţirea condiţiilor de viaţă, a sistemului de acordare a burselor pentru a mări accesibilitatea la studiile de nivel superior; adaptarea structurii şi programelor universitare la progresul ştiinţifico-tehnic şi la cerinţele dinamicii structurilor sociale şi, în acest sens, înlăturarea caracterului limitat al pregătirii specialiştilor — au fost cîteva din temele acestor dezbateri. În raportul prezentat de vechea conducere a V.D.S. aceste probleme au fost tratate în strînsă legătură cu diferite alte aspecte ale vieţii şi muncii studenţilor, cum ar fi situaţia căminelor şi cantinelor (în legătură cu care s-a pus problema trecerii de la cogestiune la autogestiune), problemele sănătăţii, diferitele activităţi culturale şi turistice etc.

Dar atît în raport cît mai ales în dezbateri, problema centrală în jurul căreia s-au axat confruntările de opinii a fost cea a *statutului social al studentului*. Manifestînd cu putere poziţia majorităţii delegaţilor, congresul a exprimat dreptul şi datoria studenţilor de a-şi spune cuvîntul asupra principalelor probleme de ordin social şi politic. Se exprima astfel în congres tendinţa majoră manifestată în ultimul an în viaţa studenţimii democrate din R.F. a Germaniei de a-şi accentua prezenţa în viaţa social-politică a ţării. Reflectarea sensului şi învăţămintelor marilor manifestaţii cu un caracter politic mult mai pronunţat ce s-au înscris în bilanţul ultimilor ani a făcut ca în congres să se exprime unele idei despre V.D.S. însăşi, concepută nu doar ca o organizaţie cu caracter lucrativ imediat ci, în primul rînd, ca centru al acţiunilor cu caracter politic.

Optzeci la sută din delegaţii la congres au criticat atitudinea partidelor politice vest-germane care, aşa cum s-a arătat în discuţii, însuşindu-şi principiile politicii S.U.A., nu şi-au îndeplinit mandatul constituţional de a informa obiectiv opinia publică vest-germană. Poziţia de *condamnare a intervenţiei americane în Vietnam* a fost susţinută nu doar în documentele congresului, cí şi cu prilejul unei manifestaţii de tipul „sit in" în care s-a transformat o solemnă recepţie la primarul oraşului München: condamnarea vehementă a represiunilor poliţiei împotriva demonstraţiilor studenţeşti a făcut din această întîlnire protocolară o adevărată acţiune politică a cărei semnificaţie a fost larg comentată de presă.

Au fost dezbătute pe larg şi problemele prezenţei V.D.S. în mişcarea studenţească internaţională. Raportul prezentat congresului a analizat pe larg problema finanţării activităţii C.I.S. (Conferinţa Internaţională a Studenţilor — organizaţie opusă U.I.S.) de către Agenţia Centrală de Investigaţii (C.I.A.), subliniind că numeroase uniuni naţionale membre s-au retras sau au suspendat legăturile lor cu C.I.S. „Politica C.I.S. — se arăta în raport — a fost în ultimii ani influenţată în mare măsură de C.I.A. Însăşi structura C.I.S. s-a resimţit în această privinţă: în fruntea conferinţei internaţionale a fost menţinut un grup format din reprezentanţii organizaţiilor anglo-americane si scandinave care, aşa cum au arătat-o recentele dezvăluiri din presă, erau legaţi personal şi financiar de C.I.A." O discuţie amplă asupra acestor probleme a motivat hotărîrea adoptată de congres ca V.D.S. să se retragă din C.I.S.

Nu putem să încheiem această succintă relatare a desfăşurării congresului fără a sublinia interesul cu care a fost ascultat salutul studenţilor români, ca şi faptul că, atît în raport, în discuţii şi în consultările cu conducătorii V.D.S., dezvoltarea legăturilor bilaterale cu U.A.S.R. a fost apreciată din nou ca deosebit de utilă.

Prin accentuarea problematicii politice şi radicalizarea poziţiilor, Congresul 20 al V.D.S. a fost apreciat ca un eveniment în viaţa studenţimii vest-germane.

DICŢIONAR ONU

Afirmînd imperativele relaţiilor normale între state, ale justiţiei şi dreptului, căutînd să asigure menţinerea păcii şi securităţii în lume, O.N.U. joacă un rol deosebit de important în întărirea colaborării între naţiuni, în interesul progresului şi civilizaţiei. În acest spirit, revista noastră răspunzînd cerinţelor exprimate de mai mulţi cititori şi-a propus iniţierea unui „mic dicţionar O.N.U.", încercînd să ofere sintetic şi concis cîteva date utile din activitatea acestei organizaţii, precum şi a instituţiilor specializate din sistemul Naţiunilor Unite.

ORGANIZAŢIA NAŢIUNILOR UNITE (O.N.U.), cea mai mare organizaţie internaţională guvernamentală, a luat fiinţă la 24 octombrie 1945, dată la care a intrat în vigoare Carta Naţiunilor Unite. Ideea înfiinţării acestei organizaţii, formulată în documentul adoptat la Conferinţa miniştrilor de externe ai U.R.S.S., S.U.A. şi Angliei (Moscova, octombrie 1943), s-a concretizat prin elaborarea proiectului de statut al noii organizaţii, în cadrul Conferinţei de la Dumberton Oaks (21 august — 7 octombrie 1944) şi a Cartei Naţiunilor Unite, la Conferinţa de la San Francisco (aprilie-iulie 1945).

O.N.U. cuprinde în prezent 122 state membre. În raport cu data intrării în organizaţie, Carta O.N.U. precizează existenţa a două categorii de membri: membri originari şi membri admişi. Calitatea de membri originari o au cele 51 state care au participat la Conferinţa de la San Francisco, au semnat Carta şi au ratificat-o. Cele 71 de state care sînt în prezent membri admişi au intrat în organizaţie la cererea lor, declarîndu-se de acord cu prevederile Cartei Naţiunilor Unite. Admiterea noilor membri se hotărăşte de Adunarea generală a O.N.U., prin votul afirmativ a cel puţin două treimi dintre membrii prezenţi şi votanţi, pe baza unei recomandări a Consiliului de Securitate.

România a devenit membră a O.N.U. în anul 1955, o dată cu alte ţări socialiste. În anul 1949, după proclamarea R. P. Chineze, locul său legitim a fost uzurpat, cu ajutorul puterilor imperialiste, de către reprezentantul ciankaişist. Acest fapt, precum şi rămînerea în afara organizaţiei a unor state ca Republica Democrată Germană, R.P.D. Coreeană şi R.D. Vietnam, împiedică realizarea universalităţii O.N.U.

Organele principale ale O.N.U. sînt: Adunarea generală, Consiliul de Securitate, Consiliul economic şi social, Consiliul de tutelă, Curtea internaţională de justiţie şi Secretariatul general.

ADUNAREA GENERALĂ A O.N.U. examinează principiile şi aspectele generale ale colaborării internaţionale în domeniul menţinerii păcii şi securităţii, problemele privind dezarmarea etc.; de asemenea aprobă bugetul organizaţiei şi fixează cotizaţiile statelor membre. Lucrările Adunării generale se desfăşoară în sesiuni ordinare (anuale) sau extraordinare, în cadrul şedinţelor plenare şi în cele şapte comisii principale: Comisia politică specială, Comisia pentru probleme politice şi de securitate, Comisia economică, Comisia pentru problemele sociale, umanitare şi culturale, Comisia pentru probleme coloniale, Comisia pentru probleme administrative şi bugetare şi Comisia juridică. Hotărîrile Adunării generale a O.N.U. sînt adoptate cu majoritatea simplă a membrilor prezenţi şi votanţi, iar pentru problemele apreciate ca deosebit de importante, cu majoritatea de două treimi a membrilor prezenţi şi votanţi. Aceste hotărîri constituie recomandări adresate statelor membre.

În anii 1959 şi 1962, România a deţinut unul din posturile de vicepreşedinte al Adunării generale a O.N.U. Alegerea tovarăşului Corneliu Mănescu, ministrul afacerilor externe al României, ca preşedinte al celei de-a XXII-a sesiuni a Adunării generale a O.N.U. reprezintă o nouă recunoaştere a contribuţiei însemnate pe care ţara noastră o aduce la menţinerea şi consolidarea păcii şi securităţii internaţionale, în spiritul Cartei Naţiunilor Unite.

CONSILIUL DE SECURITATE este organul permanent care asigură realizarea acţiunilor O.N.U. pentru menţinerea păcii şi securităţii internaţionale şi pentru reglementarea paşnică a diferendelor dintre state. Acest organ examinează orice litigiu sau situaţie care constituie o ameninţare a păcii şi securităţii internaţionale şi, în cazul unui conflict, recomandă proceduri şi metode de reglementare. Faţă de un stat care a încălcat prevederile Cartei Naţiunilor Unite, Consiliul de Securitate poate lua măsuri de constrîngere, fără folosirea forţelor armate, cerînd membrilor O.N.U. întreruperea parţială sau completă a relaţiilor cu statul respectiv, ruperea relaţiilor diplomatice etc. Consiliul de Securitate se compune din 15 membri, dintre care 5 permanenţi (Anglia, China, Franţa, S.U.A. şi U.R.S.S.) şi 10 nepermanenţi, aleşi de Adunarea generală O.N.U. pe o perioadă de 2 ani. România a fost aleasă în anul 1962 membru nepermanent al Consiliului de Securitate. Hotărîrile se adoptă prin votul favorabil a cel puţin 9 membri, care trebuie să cuprindă, în afară de problemele de procedură, şi votul celor 5 membri permanenţi ai Consiliului.

CONSILIUL ECONOMIC ŞI SOCIAL (E.C.O.S.O.C.) este organul O.N.U care are sarcina să contribuie la dezvoltarea cooperării internaţionale în domeniile economice şi sociale, în vederea creşterii nivelului de viaţă, a formării şi folosirii cadrelor necesare dezvoltării multilaterale a statelor membre etc. E.C.O.S.O.C. se compune din 27 membri, aleşi de Adunarea generală O.N.U. pe cîte trei ani, şi este ajutat în activitatea sa de comisiile economice regionale şi de comisii şi subcomisii funcţionale. În anii 1962—1963, lucrările Comisiei economice a O.N.U. pentru Europa s-au desfăşurat sub preşedinţia şefului delegaţiei române.

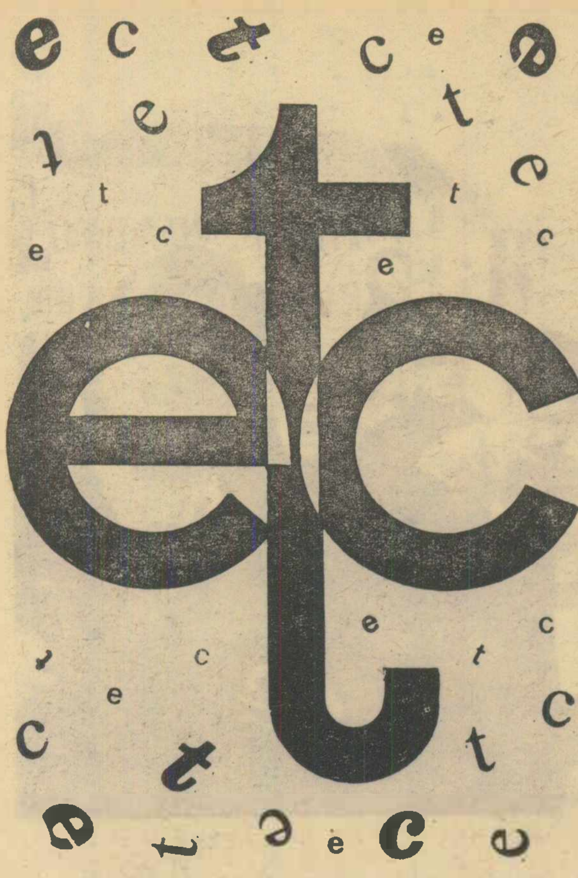
CONSILIUL DE TUTELĂ este constituit din cei 5 membri permanenţi ai Consiliului de Securitate şi din statele cărora le-a fost încredinţat rolul de a administra teritoriile aflate sub tutelă internaţională. Acest organ al O.N.U se întruneşte de două ori pe an în sesiuni ordinare şi adoptă hotărîri cu majoritate simplă de voturi.

CURTEA INTERNAŢIONALĂ DE JUSTIŢIE este un organ principal al O.N.U., al cărui statut constituie o parte integrantă a Cartei Naţiunilor Unite. Curtea internaţională de justiţie se compune din 15 judecători, aleşi pe o perioadă de 9 ani de către Adunarea generală a O.N.U. şi Consiliul de Securitate. Rolul acestui organ este de a examina litigiile juridice dintre state, numai în cazul în care părţile interesate sînt de acord să îi prezinte spre judecare litigiile cu caracter juridic pe care le au. Jurisdicţia Curţii internaţionale de justiţie nu este obligatorie. Nu intră în competenţa sa litigiile dintre persoane particulare şi state, şi nici litigiile între persoanele particulare.

SECRETARIATUL GENERAL AL O.N.U. asigură efectuarea tuturor lucrărilor necesare funcţionării organizaţiei. El este şi un organ politic, avînd dreptul să sesizeze Consiliului de Securitate orice situaţie care consideră că poate să ameninţe pacea şi securitatea internaţională. Secretarul general al O.N.U este numit, pe o perioadă de cinci ani, de către Adunarea generală a O.N.U., la recomandarea Consiliului de Securitate, recomandare adoptată cu votul unanim al membrilor lui permanenţi.

Claudiu IONESCU-BUJOR

(Va urma)

În fotografie: *Alice Cocea și Harry Baur în filmul „Amantul delicat" — 1930*

Actori români pe scenele și în studiourile lumii ALICE COCEA (născută la Sinaia, în 1897)

Și-a petrecut copilăria și adolescența în umbra fratelui său, scriitorul N. D. Cocea. A avut-o ca maestră pe Aristizza Romanescu. Sfetnici buni i-au fost Tudor Arghezi, Gala Galaction, V. Demetrius... *„Parcă-i văd — spune actrița în amintirile sale — Demetrius nespus de bun, Galaction care n-avea încă barbă și răspîndea calmul său senin, apoi figura aspră, plină de impetuozitate a lui Arghezi. Fiecare dintre ei își croia drumul"...*

Debutul la București, pe scena Naționalului. Apoi o scurtă trecere în compania lui Al. Davila. In 1915 se înscrie la Conservatorul din Paris. La absolvire ia Premiul II cu o scenă din „Școala femeilor" de Molière. Ar fi vrut să joace în teatrul de proză, dar un concurs de împrejurări face din compatrioata noastră cea mai populară actriță de operetă a anului 1918, în urma marelui succes obținut în opereta PHI-PHI de Christiné și Willemetz la „Bouffes-Parisiennes". Premiera acestei operete a intrat pentru totdeauna în istoria teatrului francez. Dovadă: Enciclopedia teatrului francez reproduce periodic imaginea manifestației de simpatie făcută de parisieni actriței române cu acest prilej.

A urmat o carieră de o jumătate de veac pe scenele pariziene și ale lumii. Izbînzi și eșecuri, spectacole de o săptămînă, succese de luni și ani. Alice Cocea a parcurs în acest răstimp toată gama posibilă a școlii teatrale contemporane: actriță de operetă, șansonetistă, vedetă de music-hall, interpretă de comedie și dramă, regizoare, maestră și pedagog. A avut ca parteneri nume celebre ca Maurice Chevalier, Harry Baur, Pierre Fresnay, Gaby Morlay, Michel Simon, Adolphe Menjou, Arletty, Simone Signoret etc. Parisul a văzut-o deseori în compania unor personalități ca Le Corbusier, André Gide, Jean Cocteau, Paul Claudel, Giraudoux, Briand, Ibanez, Kessel, Clemenceau, G. B. Shaw, Duhamel, D'Annunzio, Anna de Noailles, Marthe Bibescu.

În film a fost eroina îndrăgită a multor comedii franțuzești de salon, fiind una din gloriile sonorului între 1930—1935. Astăzi, la vîrsta de 70 de ani, conduce cu energie unul dintre cele mai prestigioase teatre pariziene: *Théâtre de la Michodière*. Aici, ca și în celelalte teatre pe care le-a condus ani și ani, a format și lansat talente ca Fernand Gravey, Robert Le Vigan, Valentine Tessier...

COMPLIMENT AMABIL

Cunoscutul critic dramatic francez Pierre Veber scria într-o cronică despre o cîntăreață care se bîlbîise la o premieră: „Domnișoara X este cea mai bună elevă a celebrei Almathea". Cine putea fi celebra Almathea dacă nu o ilustră cîntăreață, și-a zis actrița, simțindu-se flatată și complimentată. Cruntă i-a fost deziluzia cînd a aflat că Almathea era de fapt capra din mitologie, doica lui Jupiter.

VIS COMICA

Profesorul: Nu poți dormi în orele mele!
Studentul: Dacă n-ați vorbi atît de tare, aș putea!

★

Anunț în ziarul londonez „Times": „Societatea Clarvăzătorilor nu-și va ține ședința săptămîna aceasta din cauza unor împrejurări neprevăzute.

★

O tînără din Texas își dorea o nuntă liniștită, așa că tatăl ei își cumpără o surdină pentru pușcă...

Un pieton grăbit și un om sașiu s-au ciocnit:
— De ce nu te uiți pe unde mergi? întreabă sașiul iritat.
— De ce nu mergi pe unde te uiți? întreabă celălalt.

★

Profesorul: Unde a fost semnată Declarația pentru independență?
Elevul: Bănuiesc că în josul paginii.

CEA MAI ÎNALTĂ FEMEIE DIN LUME

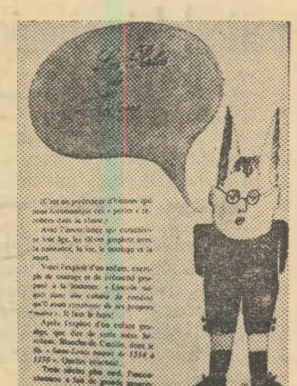
În vara anului 1966 Clubul Wysokorski din Polonia a organizat cea de a patra ascensiune în Himalaya, la care a invitat și cîțiva membri ai grupului francez universitar alpin GUMS. Dintre francezi, a luat parte la ascensiune și o tînără studentă în vîrstă de 23 ani — Isabelle Agresti, care pornind prin valea Wakkham în 12 august a ajuns la sfîrșitul lunii pe vîrful Noshaq, la mai mult de 7 400 metri. In urma acestei ascensiuni, Isabelle Agresti este femeia care a atins cea mai mare înălțime, după regretata Claude Kogan care a urcat pe vîrful Cho Oyu (8 153 m) pînă la 7 600 m.

VOIAJ PSIHEDELIC...

Sub șoc, lumea exterioară zboară în țăndări. Smuls din rutina senzațiilor cotidiene, adeptul spectator vede cum se deschide în fața lui spațiul neexplorat al eului. Și părul i se zbîrlește pe cap. De groază? De oroare? Sau mai degrabă de frica de vid? Oricum, acest fenomen capilar este unul din rezultatele transei psihedelice. Psihedelismul îmbată sufletul. În sens etimologic, îl percepe. Vara trecută, la San Francisco, pentru abuzul de țigări, biscuiți, pilule, injecții psihedelice bazate pe marijuana, L.S.D. sau metedrină, 13.000 de hippieși americani și-au terminat voiajul psihedelic la... spital.

LES PERLES DE L'HISTOIRE

1) Charles Quintul s-a născut în Belgia în timp ce părinții lui voiajau prin Spania. Ajungînd rege, el a abdicat și a oferit coroana fiului său postum.

2) Henri VIII a cerut papei permisiunea să se căsătorească. Papa l-a refuzat. Se adresează apoi episcopilor și aceștia îl refuză. Plictisit și sătul de-atîtea refuzuri ...se căsătorește singur.

3) Napoleon, nemaiputînd să se întoarcă în Egipt, îl trimite pe Bonaparte.

4) Lincoln s-a născut într-o cabană de lemn pe care a construit-o cu propriile lui mîini.

5) Richelieu îl iubea pe Louis XIII și Louis XIII îl iubea pe Richelieu. De fiecare dată cînd regele murea, murea odată cu el și Richelieu.

6) Maria Tudor a fost ultima mamă a lui Eduard al VI-lea!

SIC!

Respectîndu-ne promisiunea, reproducem în cadrul serialului nostru facilitat de ireverențioasa apariție a lucrării „De la cuviință la etichetă" (autori — Anca Bursan, Gheorghe Panco; redactor — Gh. Marin) cîteva panseuri privind comportamentul la universitate. Gratitudinea noastră nu are margini constatînd că în zelul său publicistic cuplul amintit nu i-a pierdut din vedere pe cititorii noștri:

„Studentul a trecut de vîrsta prelogicii și instinctelor.

Prima manifestare de civilizație care se așteaptă de la studenți este politețea față de profesori în orele de curs. Pentru aceasta nu li se cere decît să tacă. Este o performanță la îndemîna oricui. Dacă din întîmplare le vine vreo idee genială care ar revoluționa știința și se tem să nu o uite pînă la recreație, o pot nota discret pe o hîrtiuță. La fel pot proceda și dacă și-au adus aminte un „banc" bun.

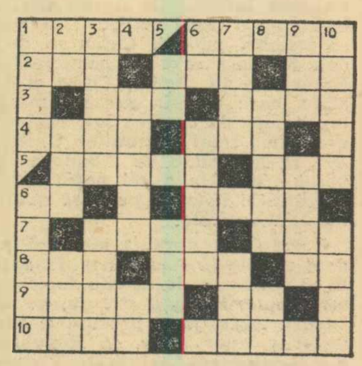
Tot călăuziți de buna cuviință să nu rîdă în timpul orei.

E foarte ușor. Cum simt că îi bufnește rîsul, să-și amintească distanța pe care o mai au de parcurs pînă să devină civilizați. Orice urmă de veselie fără rost se va șterge...

...Trebuie înțeles că profesorii, ca și toată lumea de altfel, își închipuie că studenții s-au înscris la facultate ca să studieze. Aceasta deoarece cuvîntul student derivă de la a studia. Ar fi deci bine ca și cei care s-au înscris numai ca să capete o diplomă să studieze. Este, de altfel, cea mai simplă și sigură cale care le permite să obțină diploma. Nu numai diploma!...

...Pentru studenți, calitățile fizice trebuie să devină mai puțin demne de admirat decît cele intelectuale. Comportarea se va modela în consecință".

REFLEXE

ORIZONTAL 1. Odorul mamei — Șut în „gol". 2. Întreprinderea Optică Română! — Primul par — Două revelioane. 3. Creangă — Nume masculin. 4. Nu e... piersic — Din nou. 5. Asta e oricum ai da-o — Rîu pe Coasta de Aur. 6. Sub portativ — Rîu în Sudan. 7. Brăzdat — Vopsea. 8. Refren popular — Nume feminin — Se bagă pe fir. 9. Între ghilimele — Primele etaloane! 10. Plină de apă — Hărți peste hărți.

VERTICAL: 1. Zel — Cutare. 2. Cioburi de oală — Paradis — Ispravnic în Troia. 3. Podiș mare — Nici mai mult, nici mai puțin. 4. Cu alte cuvinte — Conjuncție copulativă. 5 Riduri previzibile! — Limuzină rustică. 6. Mai jos de cot! — Anexa măgarului. 7. Operă de Verdi — Cai dobrogeni. 8. Atins la inimă (și la propriu și la figurat) — Jumătate teac! 9. Nume de fată — Mîncători de lemn. 10. Barbar. (fig.) — Barbar (propriu).
Cuvinte rare: Siac, Raim, Tin.

Dumitru **BUJDOIU**

Vietnamul a devenit pentru generația noastră geografia unei conștiințe lucide, active, geografia protestului nostru comun împotriva atrocităților comise la adresa umanității unui popor de milenară și sublimă civilizație, care dorește pacea, de mii de ani. Prezenți în linia I, pe viață și pe moarte, ziariști de pretutindeni transmit aceste știri pline de tensiunea și de tragismul evenimentelor cotidiene. Ei adaugă mereu secvențe noi la cronica luptelor eroice duse de poporul vietnamez împotriva agresorilor, lupte care, în această primăvară fierbinte, au cunoscut o anvergură nemaiîntîlnită. Hotărîrea guvernului american de a continua escaladarea războiului din Vietnam a stîrnit protestul opiniei publice mondiale ! Redăm în rîndurile de mai jos cîteva impresii ale corespondenților de presă Oriana Fallaci și Robert Allen, martori oculari ai fărădelegilor comise de agresorii americani pe pămîntul eroic al Vietnamului.

VIETNAM
PRIMĂVARĂ EROICĂ

O femeie în infern

„Iată-ne la Dak To. Este o tabără militară traversată la mijloc de o pistă aeriană și presărată de gropi făcute de tirul de mortiere din noaptea trecută. Zeci de elicoptere și de avioane decolează sau aterizează în mijlocul norilor de praf roșu cu un zgomot asurzitor. Sute de camioane și jeepuri transportă soldați cu ochi vineți, cu fețe cenușii. Bateriile de artilerie trag din 30 în 30 de secunde, zguduind pămîntul și oamenii. Și, totuși, cred că Vietnamul era o țară frumoasă înainte de război ! Munții, acolo sus, unde mor bărbații, sînt în blocuri de smarald și jad, acest cer din care cad bombe e un templu de safir, rîul a cărui apă e bună doar pentru stingerea incendiilor e atît de proaspătă și de limpede. Cred că nu era greu ca oamenii să fie fericiți. Un locotenent se prezintă și ne oferă cîte un pistol la fiecare : „Vă sfătuim să luați cu dv. unul. Așa fac toți ziariștii de pe-aici. Orice persoană care poartă uniformă este o țintă... Dacă veți fi în pericol, pistolul o să vă fie de folos". Locotenentul american are o mustață mică și rară, un aer timid. Este ofițer de presă. Refuzul nostru pare să-l surprindă. Tot vorbind, ne conduce în cortul ziariștilor, dar înainte de a intra, tocmai zăresc doi americani care tîrăsc un omuleț în uniformă kaki. Dacă acesta din urmă merge, o face din constringere. Are picioarele goale, maxilarul inferior îi atîrnă și ochii îi sînt închiși. N-are mai mult de 18 ani. A fost capturat în dimineața asta pe colina 1383 leșinat de foame și sete.

— Unde-l duc ? La postul de prim ajutor ?

— Nu, — îmi răspunde locotenentul — va trece mai întîi prin sala de interogatoriu, apoi va fi obligat să transmită un mesaj camarazilor săi, care va fi difuzat cu ajutorul unui haut-parleur în direcția colinelor.

— Și ce-o să cuprindă acest mesaj ?

— O invitație către ai săi ca să se predea.

— Și dacă refuză să... ?

— O, atunci o să meargă drept la...

Prizonierul se clatină și cei doi americani îl saltă de jos. O clipă, picioarele desculțe au bătut ridicol aerul. Poate că el o fi fost cel care lucrase acea cămașă brodată pe care am văzut-o într-o vitrină din Saigon și pe care se putea citi : „Cînd voi muri, voi merge drept în paradis, căci pe pămîntul ăsta am trăit infernul". De fapt era o cămașă americană și inscripția brodată era în englezește.

NOAPTEA DE LUNI

Deja primele obuze de mortiere căzuseră peste pod și peste pista de aterizare. Toată lumea s-a năpustit în dezordine spre ieșire, răsturnînd farfuriile și ceștile de ceai. La fel am procedat și eu, dar nu se mai vedea nimic și nu reușeam să descopăr adăpostul. Tot ceea ce puteam să disting erau umbrele care alergau, se busculau și repetau : Mortierele ! Mortierele !... La rîndu-mi întrebam : Adăpostul ? Unde este adăpostul ? Dar nu-mi răspundea nimeni. Războiul îl face pe om egoist...

Intre timp, artileria se dezlănțuise și dîrele roșii ale rachetelor zdrențuiau cerul în direcția colinelor. Cînd alarma a încetat, mi s-a spus că podul este distrus aproape în întregime și că se așteaptă un contraatac asupra colinei 1383. Exact acolo unde trebuia să mergem a doua zi dimineață...

MARȚI DUPĂ-AMIAZĂ

O șopîrlă s-a cățărat pînă la ochiul adăpostului nostru. Nu, nu priviți, îmi spune căpitanul, veniți cu mine. Doamne, ce groaznic e războiul ! Cel care-l iubesc, care-l găsesc glorios sau ametitor trebuie să fie detracați. Nu-i nimic de glorie, de exaltare în el, e o afacere murdară. Pentru cei care au un pic de suflet, sfîrșitul unei bătălii e întotdeauna un moment oribil.

MARȚI SEARA

Un negru stă pe vine. Ține o gamelă cu supă și-i cad în ea lacrimi tăcute. „Bomba asta a ucis atîția dintre flăcăii noștri. Nu știam încotro s-o iau. M-am adăpostit în spatele morților. Am dormit sub cadavrul lui Joe. Era mort și-mi ținea de cald. Dați-mi o țigară ! Ați dormit vreodată sub un cadavru într-o zi toridă ?"

MIERCURI SEARA

La apusul soarelui, cîmpul e invadat de vuiete : Cadavre ! Cadavre ! Alergăm pînă la pista de aterizare. Elicopterele descarcă deja. Sînt vreo 110 cadavre. Vin de pe colina 805 în saci de plastic argintat, închiși cu fermoare la mijloc. Unele pachete au forma unui corp, altele nu mai evocă nimic omenesc. Aliniați în rînduri așteaptă o ultimă trecere în revistă. Deja descompuși, toți par că și conștiința acelora care i-au trimis aici. Printre morți, majurul de la manutanță Charlie Waters. Nu i s-a găsit decît capul. Se zvonește că mîine oamenii vor da un nou asalt asupra colinei 805.

ZECE ZILE MAI TÎRZIU

La Saigon citesc pe telegramele agenției France Presse : Colina 875 a fost evacuată. Stop. Parașutiștii americani care ocupă această înălțime aflată la 7 km de frontiera Cambodgiei se repliază în direcția Dak To după ce au aruncat în aer depozitele de muniții și liniile de apărare. Stop. Nici o explicație din partea americanilor. Stop. Singurul motiv plauzibil : se pare că americanii sînt incapabili să țină în miini această poziție. Stop. Alte înălțimi au fost, de asemenea, evacuate, cu excepția colinei 1383 care domină satul Dak To.

Un american la Hanoi

(Din mărturiile lui Robert Allen, corespondent al ziarului „National Guardian" din S.U.A.).

Mă gîndesc că într-un anume sens, ceea ce m-a impresionat cel mai mult în timpul celor două săptămîni petrecute în R. D. Vietnam ar putea fi ilustrat prin cele cîteva plimbări pe care le-am făcut prin Hanoi. Pentru un american, faptul de-a avea posibilitatea să se plimbe pe străzile Hanoiului fără interpret și fără escortă pare o experiență surprinzătoare. Viața normală și activă a orașului îl uimește. Pe cit se pare, bombele americane nici n-au redus moralul populației, nici n-au întrerupt activitățile normale, firești, ale orașului...

Deși o parte a populației a fost evacuată, există oameni pretutindeni și ei împînzesc orașul în mod constant, bicicleta fiind mijlocul de transport favorit. Dar nu se văd de loc trupe, nici vehicule militare, cum te-ai fi putut aștepta într-o capitală aflată în război.

Străzile cartierului central al Hanoiului sînt înțesate de lume, iar chioșcurile și prăvăliile de-a lungul trotuarelor par pline de cumpărători. Este dificil să eviți mulțimea de oameni și în același timp să fii atent să nu cazi într-unul din acele adăposturi antiaeriene individuale săpate de-a lungul trotuarelor. Frumosul lac „Hoan Kiem" pare să se bucure mereu de favoarea cuplurilor de tineri, deși necesitățile războiului i-au dat o aparență mai sumbră în comparație cu ceea ce trebuie să fi fost în trecut. Pe malurile lui au fost construite mari adăposturi antiaeriene pentru cei ce vin aici să se plimbe, în caz de raiduri americane. Totuși, printr-un surprinzător capriciu al soartei, partea întunecoasă a scenei este compensată prin risetele copiilor care se joacă vesel pe gorganele ierboase ale adăposturilor.

...Pentru un american este greu să surîdă copiilor Hanoiului, cu fețele lor inteligente și pline de curiozitate. Îi este aproape imposibil să-i privească fără să-și reamintească fotografiile cu copii arși de napalm sau cu trupuri perforate de schijele bombelor americane. Nu poți să-i privești fără să te gîndești la avioanele americane care, în acest moment chiar, lansează bombe „anti-DCA" asupra fraților și surorilor lor în altă parte a Vietnamului...

Acesta nu este decît un aspect al experienței uimitoare a unei plimbări prin Hanoi. S.U.A. au lansat un atac masiv împotriva Vietnamului de nord și totuși un cetățean american poate să se plimbe prin capitala acestuia, Hanoi, și chiar să treacă prin fața agenților de poliție și a soldaților fără ca cineva să-l oprească și să-l interogheze. Nu numai că puteți să vă plimbați în voie, ci să vă și întîlniți cu un locuitor al Hanoiului care vorbește puțin franceza sau engleza și dacă îi veți spune că sînteți american, în loc de a da curs liber urii sale împotriva bombardamentelor sau să vă acuze că sînteți un agent al inamicului, el vă va răspunde invariabil că poporul vietnamez face distincție între americanii care bombardează țara sa și cetățenii americani de rînd...

Acest gen de răspuns este dat atît de des în conversațiile noastre cu vietnamezii încît un sceptic ar putea în primul moment să creadă că este vorba de propagandă ; el ar crede poate că vietnamezii nu au zis ceea ce au gîndit într-adevăr...

...Cînd ți-ai dat seama de această concepție de bază, înțelegi mai ușor pentru ce vietnamezii pot să se lupte atît de arzător și cum o țară mică, cu resurse limitate, a putut să se opună cu succes unui atac masiv al țării celei mai bogate și celei mai puternice din lumea capitalistă. Această concepție asupra lumii, alăturată unui patriotism fierbinte, este poate „factorul uman" atît de frecvent menționat în articolele de presă și în discuțiile cu prietenii vietnamezi. Tocmai acest „factor uman" — forța, curajul și voința vietnamezilor de a învinge — m-a impresionat cel mai mult în cursul scurtei mele vizite în Vietnamul de nord.

STUDENȚII SPUN NU RĂZBOIULUI DIN VIETNAM

În aceste zile s-au intensificat în întreaga lume manifestările de protest împotriva agresiunii S.U.A. în Vietnam, opinia publică mondială exprimîndu-și cu fermitate opoziția față de politica americană de escaladare a războiului. Șefi de state, personalități politice de prestigiu, organizații naționale și internaționale își spun în repetate rînduri cuvîntul, aprobînd acțiunile Frontului Național de Eliberare vietnamez și cauza acestui popor, singurul în măsură să-și hotărască soarta, cerînd cu insistență încheierea ostilităților și rezolvarea pe cale pașnică, prin tratative, a problemelor în litigiu. De un deosebit răsunet se bucură în acest sens recenta declarație adoptată la Sofia de reprezentanții țărilor socialiste membre ale Tratatului de la Varșovia, în care s-a afirmat cu justețe poziția principială a statelor socialiste față de lupta poporului vietnamez, în spiritul ideilor menținerii păcii și securității în lume, a dreptului fiecărui popor de a-și decide soarta. Purtători ai unor vechi tradiții de luptă pentru libertate și pace, studenții din toată lumea și-au declarat deschis dezaprobarea față de agresiunea din Vietnam, fiind alături de forțele progresiste și iubitoare de pace de pretutindeni.

● În capitala Venezuelei, Caracas, a avut loc un miting de solidaritate cu cauza poporului vietnamez, convocat de Federația centrelor universitare, centrala unitară a oamenilor muncii din Venezuela și de partidele politice progresiste.

● Peste 3 500 de studenți japonezi au demonstrat în orașul Narita (la est de Tokio) împotriva construirii unui nou „aeroport internațional", care urmează să fie folosit, potrivit unor indicații, ca bază aeriană americană în războiul împotriva Vietnamului.

● Studenții de la Colegiul din New Rochelle (statul New York) au organizat o demonstrație împotriva prezenței reprezentanților firmei „Dow Chemical" — principala companie producătoare de napalm — veniți pentru a recruta lucrători din studenții ultimului an. La Universitatea din Siracuza (statul New York) precum și la alte universități au avut loc demonstrații similare.

● Aproape o mie de studenți londonezi au participat la un miting de protest adoptînd o rezoluție împotriva agresiunii S.U.A. în Vietnam, remisă ambasadei americane. Ei au cerut guvernului britanic să se desolidarizeze de politica americană din sud-estul Asiei.

● Un grup de 15 studenți americani de la King's College din Cambridge (Anglia) au demonstrat, postîndu-se timp de o oră în fața capelei Universității și declarînd că vor repeta acest protest în fiecare sîmbătă, atîta timp cît va dura războiul.

● Congresul Uniunii studenților liberali din R.F. a Germaniei încheiat la Köln săptămîna trecută a adoptat o rezoluție în care condamnă politica vietnameză a S.U.A.

● Recent, au avut loc demonstrații și în rîndul tineretului francez din orașele Rouen și Lille.

CRONICA MICROBISTULUI

Nimic despre fotbal (II)

Totul despre campionatele universitare

Intîmplător ne-a picat în mînă un nou text al regulamentului campionatelor universitare. Intîmplător pentru că, spre regretul nostru, direcţia respectivă din Ministerul Invăţămîntului nu prea obişnuieşte să informeze presa asupra preocupărilor sale şi, ceea ce e mai grav, nici să supună dezbaterii publice a studenţilor-sportivi măsurile, proiectele, hotărîrile, regulamentele care interesează masa largă a tinerilor din facultăţi.

Lucrurile se complică şi mai mult cînd citeşti într-o notă anexată de direcţia de specialitate la „Regulamentul campionatelor şi concursurilor universitare", înaintat spre aprobare secretariatului Ministerului Invăţămîntului: „Actualul regulament este avizat de federaţia de specialitate, de sectorul tehnic al C.N.E.F.S. cît şi de sectorul „Sport" al C.C. al U.T.C.". Nu-i vorba numai de faptul că un aviz trebuia luat de la comisia sportivă a Consiliului U.A.S.R. (şi nu U.T.C.), ci şi de „amănuntul" că «sectorul „Sport" al C.C. al U.T.C.» nu deţine nici măcar o informaţie — cît de mititică ! — în acest sens.

Dar ce să mai pierdem vremea şi spaţiul cu chiţibuşerii. Să trecem la conţinut...

Firesc şi necesar ar fi fost ca proiectatul regulament să încerce a îndrepta principalele neajunsuri ale celui în vigoare. Care sînt acestea ? Iată-le : treptat, campionatele universitare au început să fie înlocuite cu concursuri care au făcut loc şi unor sportivi din afara mediului studenţesc ; interesul pentru competiţia care ar trebui să fie cea mai populară printre studenţi a scăzut văzînd cu ochii după ce nu s-au mai organizat finale pe ţară la jocurile sportive — baschet, volei, fotbal, handbal ; unele finale (cea de schi din anul acesta, spre exemplu) nu au fost organizate la nivelul intenţiilor ; modul defectuos în care s-au desfăşurat întrecerile a contribuit la îndepărtarea de sport a unui număr însemnat de studenţi ş.a.m.d.

Ce ne-ar oferi noul regulament ? Finale pe ţară, iar numai la atletism, gimnastică sportivă, şah şi schi ; concursuri universitare (probabil cu participarea în continuare a nestudenţilor) la canotaj, caiac-canoe, gimnastică artistică şi tir ; campionate universitare la haltere şi lupte greco-romane (adică să se cheltuiască sume însemnate cu nişte discipline puţin practicate de către studenţi şi lipsite de perspectivă în mediul universitar)...

Să fim bine înţeleşi. Nu sîntem împotriva schimbării regulamentului campionatelor universitare. Mai ales că numeroşi studenţi şi „Viaţa studenţească" însăşi l-au criticat în mai multe rînduri, propunînd o serie de amendamente la prevederile lui. Dar dacă schimbăm ceva, să schimbăm şi prin părţile esenţiale, care sînt suferinde. Scopurile unui campionat universitar — aşa cum se întîmplă şi în alte ţări, aşa cum s-a întîmplat şi la noi cu ani în urmă — trebuie să fie limpezi: să dezvolte la studenţi dragostea pentru sport ; să antreneze în întreceri un număr cît mai mare de studenţi ; *să contribuie la pregătirea multilaterală a acestora ; să depisteze cele mai talentate elemente pentru sportul de performanţă ; să desemneze campionii universitari pe centrul respectiv, dar şi pe ţară.*

Dacă propunem şi dacă adoptăm o nouă lege de desfăşurare a celei mai importante întreceri sportive a studenţimii, e bine să avem grijă ca fiecare capitol, fiecare alineat şi fiecare prevedere să fie subordonate, întrutotul şi necondiţionat, scopului major pe care îl ţintim... Cum ceea ce ne-a picat în mînă întîmplător este un text care ar suporta îmbunătăţiri radicale, ne-am permite să propunem oprirea lui pe treapta ierarhică atinsă în acest moment. Dacă Direcţia sportivă din Ministerul Invăţămîntului este de acord, noi sîntem gata să publicăm acest proiect în revistă şi să-l supunem dezbaterii studenţilor.

După ce ar fi discutat şi analizat — tot în pagina de sport a „Vieţii studenţeşti", care pune cîteva coloane la dispoziţia celor interesaţi —, noul regulament (îmbunătăţit !) ar putea intra în vigoare odată cu viitorul an universitar. In numărul următor am dori să publicăm răspunsul Ministerului Invăţămîntului asupra acestei propuneri.

G. MITROI

O invitaţie pentru toţi studenţii

Cupa primăverii

Premiile „VIEŢII STUDENŢEŞTI" : două ceasuri de mînă

Pornind de la necesitatea de a dezvolta în rîndul maselor largi de studenţi dragostea pentru atletism — disciplină de bază în sportul de performanţă şi domeniul unor succese universitare tradiţionale — U.A.S.R. iniţiază în acest an „Cupa primăverii", care se adresează tuturor tinerilor din facultăţi. Institutele din întreaga ţară au primit regulamentul acestei competiţii prin corespondenţă, aşa că ne rezumăm la următoarele informaţii de interes general...

- **Practic, întrecerile cuprind o singură etapă, pe institut, la trei probe : 100 m. plat, săritura în lungime şi aruncarea greutăţii.**
- **Drept de participare au toţi studenţii ţării, înscrişi la cursurile de zi... dacă nu deţin categoria a II-a de clasificare sportivă sau altă categorie superioară la atletism (nu participă studenţii de la I.C.F. şi facultăţile de educaţie fizică).**
- **Datele de desfăşurare : între 1 aprilie (noi am fi stabilit 31 martie (!), fiind zi de duminică...) şi 1 mai.**
- **Concursurile pe institute vor desemna echipa institutului — alcătuită din primii 100 băieţi şi 60 de fete în ordinea performanţelor.**
- **După primirea listelor cu aceste rezultate, U.A.S.R. va întocmi un clasament în baza tabelei internaţionale de punctaj.**
- **Primele echipe de institut (băieţi şi fete), stabilite de calculul... electronic, vor primi „Cupa primăverii" pe anul 1968, iar componenţii lor bilete pentru o excursie gratuită de 8 zile prin Delta Dunării, în vacanţa de vară.**

...Informaţiile de mai sus v-au fost oferite de Comisia sportivă a U.A.S.R., care iniţiază competiţia.

- **„Viaţa studenţească" va publica fotografia colectivă a echipelor cîştigătoare şi organizatorilor din institutele respective.**
- De asemenea, redacţia noastră oferă CÎTE UN CEAS DE MÎNĂ studentului şi studentei ale căror performanţe primesc cele mai multe puncte după tabela internaţională de punctaj.

SLĂBICIUNILE UNUI CLUB „PUTERNIC" :

POLI-TIMIŞOARA

„Poli" din Timişoara este unul dintre cele mai mari şi mai puternice cluburi sportive studenţeşti din ţară. De fapt, este puternic mai mult prin posibilităţile pe care le are şi mai puţin prin realizările obţinute.

Unele din formaţiile clubului „Politehnica" sînt clasate pe locuri fruntaşe în diviziile A şi B la handbal, volei, scrimă, rugbi, fotbal. Succese au obţinut şi canotorii sau caiaciştii crescuţi în acest club, mai ales în competiţiile universitare. Secţia de atletism a format de asemeni doi-trei sportivi care, pe plan intern, se menţin în plutonul fruntaş (Pikulski, Schneider). Echipa de tenis de masă a reuşit promovarea în prima divizie a ţării, iar formaţia de gimnastică a produs o plăcută surpriză prin comportarea sa la ultimul campionat naţional. În sfîrşit, secţia de nataţie a dat în persoana lui Vasile Costa pe unul dintre marii campioni ai sportului studenţesc. Mai mulţi dintre sportivii care activează în cadrul clubului au fost chemaţi în loturile naţionale (handbalişti, voleibalişti, fotbalişti etc.).

Aşadar, este vorba, la prima vedere, de o situaţie care merita toate laudele, adăugînd că în cadrul celor 12 secţii nominalizate se pregătesc nu mai puţin de 550 de sportivi. În realitate, însă, rezultatele obţinute de clubul „Politehnica" nu sînt nici pe jumătate la nivelul celor care s-ar putea obţine. Să ne justificăm afirmaţia. Cu excepţia reprezentanţilor chemaţi în loturile naţionale — aceştia pot fi număraţi pe degete — ceilalţi sportivi au valori mediocre chiar pe plan intern. Din echipa de handbal masculin clasată pe locul al treilea în campionatul primei divizii, singura „stea" e „Rolli" Guneş, ceilalţi jucători fiind de fapt „orchestra" acestuia. Este puţin, foarte puţin pentru posibilităţile handbalului timişorean cu binecunoscute tradiţii. Secţia de nataţie nu se poate lăuda decît cu Vasile Costa. Rugbiul speră cam de mult într-o promovare în prima divizie. Fotbalul se zbate să scoată capul din B. gimnaştii sînt pe poziţia a treia (dar gimnastica noastră...). Nici canotajul, cu toate rezultatele obţinute, nu ne poate mulţumi. Să nu mai vorbim de rezultatele atleţilor, ale trăgătorilor sau scrimerilor.

Actuala stare de lucruri a fost declanşată de cauze în primul rînd subiective. Una din ele ar fi insuficienta dotare materială a clubului, pe de-o parte şi, după opinia noastră, folosirea ineficientă a fondurilor alocate din buget. Clubul cheltuieşte anual aproape 900 000 lei cu echipele sale şi cu cei 190 de sportivi. Evident, nici jumătate din aceştia nu justifică sumele, nici prin performanţele obţinute nici prin perspectivele pe care le au, rezultatele multora dintre ei fiind mai mult la nivelul sportului de masă. Peste 150 000 de lei anual se topesc pe chirii plătite altor cluburi pentru bazele sportive folosite de formaţiile clubului la antrenamente sau competiţii. În sfîrşit, alte sute de mii se cheltuiesc cu deplasările aceloraşi formaţii fără perspective şi cu plata antrenorilor acestora. Restrîngîndu-se sumele cheltuite în acest mod s-ar putea termina reparaţiile stadionului „23 August" rămase la jumătate din lipsă de fonduri, s-ar putea amenaja mai multe terenuri în aer liber, s-ar putea construi un hangar pentru adăpostirea ambarcaţiunilor primite recent de secţia de canotaj, care sînt ameninţate să rămînă în aer liber, la discreţia intemperiilor. Pentru aceasta ar fi însă necesare nişte mici aprobări pe care socoteli „contabiliceşti" pornite de la Ministerul Învăţămîntului le stopează înainte de start. În plus, la ora actuală s-a creat o ruptură inadmisibilă, o prăpastie de netrecut între sportul de masă şi cel de performanţă, şi aceasta în primul rînd în ce priveşte folosirea fondurilor. În ultimele zile ale anului trecut C.U.A.S. Timişoara primea pe neaşteptate o dotare de 30 000 lei pentru construcţii sportive. Luaţi prin surprindere, oamenii nu ştiau cum să folosească aceşti bani, mai ales că era prea tîrziu să mai proiecteze şi să înceapă o construcţie pînă la sfîrşitul anului. Oare nu se puteau găsi formele în care aceşti bani să fie folosiţi pentru repararea stadionului politehnicienilor sau măcar pentru construirea unor vestiare astfel ca sportivii şi studenţii veniţi la orele de educaţie fizică să nu se mai dezbrace în miezul iernii afară, în corturi ?

În club activează 12 secţii de performanţă plus încă şase, recent înfiinţate dar nenominalizate de Ministerul Învăţămîntului. Pentru aceste secţii există şase norme şi jumătate de antrenori, celelalte locuri fiind acoperite de către cadrele didactice ale catedrei de educaţie fizică. Acestea, bineînţeles, îşi îndeplinesc obligaţiile în mod didactic, de aceea nu e de mirare că numărul sportivilor de reală performanţă e atît de mic, cu toate că timişorenii nu se pot plînge de lipsă de talente.

Un alt motiv aşezat la baza discrepanţei dintre posibilităţile şi realizările politehnicienilor timişoreni este lipsa unor secţii de juniori. Abia de curînd F. R. de atletism a binevoit să înfiinţeze la Timişoara un centru de juniori ; e de mirare atunci de ce a decăzut atletismul timişorean ? E ştiut doar că atletismul nu se începe la vîrsta intrării în facultate, ci mult mai devreme. La fel nataţia, gimnastica, baschetul, scrima şi canotajul. Vina aparţine, alături de C.N.E.F.S., care a lăsat totul la iniţiativa organelor locale, C.J.E.F.S. Timiş, care nici nu s-a gîndit să aibă vreo iniţiativă în acest sens. Poate că ele vor lua de acum înainte măsuri pe linia asigurării schimbului de mîine al sportului studenţesc, mai ales că printre organele de conducere figurează acum şi preşedintele Comisiei sportive a C.U.A.S.

În sfîrşit, în clubul „Politehnica" şi Institutul politehnic nu s-au organizat mai deloc acţiuni sportive de masă pentru depistarea şi creşterea talentelor, şi aceasta în primul rînd datorită slabei şi chiar inexistentei activităţi a organelor U.T.C. şi asociaţiei studenţeşti, care sînt răspunzătoare direct de sportul de masă. Aceste rînduri nu urmăresc să ofere soluţii, ci doar să invite la reflecţie pe cei în cauză, al căror răspuns îl aşteptăm cît mai curînd.

Ov. PAUN